ORAS

Ūkanota,
dieną 64°, naktį 47.
Saulė teka 6:48, leidžiasi 6:33

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily In America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLVI Price 7c Ketvirtadienis, spalio-October 1 d., 1959 m. Kaina 7c 231

Vasaitis, Jonas 1 10 0
1406 So. 57th Ave.
CHICAGO 50, ILL.

NIKITA SUTIKO DĖRĖTIS DĖL SENŲ SKOLŲ

MAO TSE-TUNG PAVADINO NIKITĄ CHRUŠČEVĄ TAIKOS MISIONIERIUM

"MISIONIERIUS" LIEPIA DARYTI VISKĄ DĖL TAIKOS

TOKIJAS. — Sovietų diktatorius atskrido į Peipingą dalyvauti komunistų pergalės prieš nacionalistus 10 metų sukakties minėjime. Aerodrome jį pasitiko komunistinės Kinijos diktatorius Mao Tse-tungas, premjeras Chou En-lai, Šiaurės Vietnamo, Šiaurės Korėjos ir kitų satelitų vadai.

Peipingo radijas netrukus perdavė Kremliaus svečio kalbą, kurioj jis palietė savo kelionę į Ameriką ir aplamai tarptautinę padėtį. Jis reiškė pasitenkinimą kelionės vaisiais. Su prezidentu Eisenhoweriu jis aiškiai ir atvirai diskutavęs problemas, kurios turi būti išspręstos, jei pasaulis nori išvengti naikinančio karo, ir vietoj to sukurti atmosferą, bendradarbiavimui, taikingam sugyvenimui. Tuo būdu jis, keliaudamas į Ameriką, pasitarnavęs pasaulio taikai.

Mao Tse-tungas patenkintas

Peipingo despotas Mao Tse-tungas pareiškė padėką Chruščevui už jo "taurias" pastangas. Jis jį pavadino tikru taikos misionierium. Iš viešų pareiškimų tuo tarpu nieko nematyti, kad Kinijos komunistų vadai būtų kuo nors nepatenkinti Chruščevu. Gal būt, kad uždaruose posėdžiuose kils tarp jų nuomonių skirtumų, bet vargu tokių, kad jie išardytų Maskvos-Peipingo draugystę ir pastūmėtų Nikitą į Amerikos pusę, kaip svajoja kai kurie amerikiečiai.

Turi sutramdyti Kiniją

Jo "taikos misionieriaus" rolei komunistinė Kinija, keldama pasienio ginčus su Indija, remdama partizanus (per Šiaurės Vietnamą) Laose, grasindamas atimti iš Čiang Kai-šeko Formozą ir kitas salas, be abejo kenkia. Suprantama, kas Chruščevas reikalauja iš draugų Peipinge sutartinės veiklos, o tuo tarpu, gal ir ramybės.

Nikita mano, kad po jo vizito ir po Ikes revizito JAV-SSSR santykiai žymiai pasitaisys ir palankiai paveiks visą tarptautinę padėtį.

Iš prez. Eisenhowerio jis yra gavęs keletą prašymų, kaip tai paveikti draugą Mao, kad jis paleistų penkius kalinamus Amerikos piliečius ir pan.

Amerika ginasi nuo Nikitos priekaištų

Vyriausybė nenorėjo atšaldyti Kremliaus svečio sutikimą

WASHINGTONAS, D. C. — JAV vyriausybė taip nesielgė, kaip Nikita Chruščevas pasakojo grįžęs namo, esą ji pasistengusi atšaldyti svečio priėmimą, duodama tuo reikalu įspėjimą Washingtono gyventojams.

Valstybės departamentas, neigdamas Chruščevo priekaištus, pripažino, jog vyriausybei nebuvo žinomas incidentas, apie kurį Maskvoj pasakojo Sovietų premjeras. Jis pasakojo štai ką: Kai jis su prez. Eisenhoweriu važiavo iš Andrews aerodromo į Washingtoną, tuo pačiu maršrutu 10 minučių anksčiau važiavo automobilis su plakatu, ant kurio buvę parašyta "Sutikite svečią prideramai, mandagiai, bet be plojimų ir sveikinimų".

Washingtono reporteriai pasakojo, kad jie matė gatvėse automobilį su panašiu užrašu. Valstybės departamentui sunku įtikinti Chruščevą, kad JAV vyriausybė su tuo privačiu automobiliu nieko bendro neturi. Chruščevas ir kiti komunistai mano, kad Washingtono valdžia, jei norėtų, būtų galėjusi sutvarkyti ir šį privatų automobilį, kaip sutvarkė demonstrantus, piketininkus.

IŠ VISO PASAULIO

Kinija nori iš Indijos 40,000 kv. ml.

DELHI, Indija. — Iš naujai paskelbto Indijos žemėlapio, matyti, kad komunistinė Kinija tiesia nagus į 40,000 kvadratinių mylių Indijos žemių. Kinija savo žemėlapiuose išvedė sieną 4-5 mylias anapus senosios sienos. Indijos žemėlapy parodytos ir trys ligi šiol neminėtos vietos, protektoratuose kurias Kinija reikalauja jai užleisti. Tose vietose (Kašmire, Punžabe ir Butane) gyvena apie 1 mil. žmonių.

Castro peržiūrės JAV koncesijas

HAVANA. — Kubos valdžios galva Fidel Castro pranešė, kad jis peržiūrės sutartis su dviem Amerikos firmom, kurios turi Kuboje nikelio ir kobalto koncesijas. Yra aišku, kad Castro nori gauti iš tų firmų didesnę pelno dalį. Jis gali perimti iš jų kasyklų išnaudojimą, jei negaus didesnio atlyginimo.

Amerika — tarpininkas Alžerijoj?

TUNISAS. — Alžerijos sukilėlių valdžia siųs savo propagandos-informacijos "ministerį" į Ameriką, kad jis prikalbintų jos vyriausybę tarpininkauti taikos derybose su Prancūzija. Prez. De Gaulle sutinka su jais tartis tik dėl paliaubų, o ne dėl Alžerijos ateities, kadangi jie esą tik maištininkai, be įgaliojimo kalbėti alžeriečių vardu.

Apžiūri partizanų ginklus

Vientiane, Laos. — Jungtinių Tautų komisija apžiūrėjo lengvus ginklus, Laoso kariuomenės atimtus iš komunistų partizanų. Vieni iš jų buvo gaminti Kinijoj, kiti — Prancūzijoj. Komisija tiria Laoso skundą, kad sukilėlius remia ginklais ir kitais būdais Šiaurės Vietnamas (komunistinės Kinijos satelitas).

Sudraus unijas Argentinoj

BUENOS AIRES. — Visuomenė per spaudą ir radiją rodo vis didesnį nepasitenkinimą unijomis ir ragina vyriausybę suvaržyti jų politinę veiklą. Unijų vadovybė yra iš didžiausios dalies peronistų ir komunistų rankose. Pereitą savaitę jie paskelbė 2 dienų visuotinį streiką kaip protestą prieš vyriausybės ekonominę politiką, bet pasisekimo neturėjo.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo
Prez. Eisenhower per spaudos konferenciją pranešė, kad pasitarimų su Chruščiovu rezultate smurto grėsmė Berlynui yra praėjus.

PREZ. EISENHOWER PASIUNTĖ DR. ADENAUERIUI RAMINANTĮ LAIŠKĄ

BERLYNO MIESTO TARYBA SAKO, KAD KLAUSIMAS ATSIDŪRĖ NAUJOJ FAZĖJ, REIKIA BUDRIAI SEKTI

BONA. — Vakarų Vokietijos kancleris Dr. Konrad Adenauer gavo iš prezidento Eisenhowerio laišką su užtikrinimu, kad jis nepažadėjo Chruščevui nuolaidų.

Laiško turinys nepaskelbtas. Apie jo raminantį pobudį spauda sprendžia tik iš kanclerio tebereiškiamo pasitikėjimo prezidentu Eisenhoweriu.

Adenauerio kanceliarija net nenori paaiškinti, kokiu keliu laiškas buvo pasiųstas. Korespondentai patyrė, kad jis buvo įteiktas ambasadoriui W. Grewe Washingtone.

Posėdžiavo Berlyno taryba

Antradienį buvo susirinkusi apsvarstyti Eisenhowerio-Chruščevo derybų komunikatą ir prezidento pareiškimus spaudos konferencijoj Vakarų Berlyno miesto taryba.

Po posėdžio buvo išleistas pareiškimas. Jame pasakyta, kad V. Berlyno valdžia tiki Amerikos duotomis garantijomis miesto laisvei apsaugoti.

Bet pasakyta ir tai, kad Berlyno klausimas įėjo į naują fazę ir kad tolesnių įvykių raidą tenka sekti su didžiausiu budrumu.

Naujos fazės pažymiai

Vokiečiai ir jų spauda randa įvairių žymių, rodančių naują fazę Berlyno klausime, kaip sakoma ir oficialiame Berlyno valdžios komunikate.

Jie visų pirmą kabinasi prie Eisenhowerio padėties apibūdinimo Berlyne būtent, kad ji esanti "nenormali'. Ligi šiol taip argumentavo tik rusai, siekdami Vakarų Berlyną paversti neutraliu "laisvu" miestu. Tikrenybėj, niekas dabartinės padėties nelaiko normalia. Bet Vakarų vadai visad kartodavo Sovietams, kad šią nenormalią padėtį sukūrė Sovietai, priešindamiesi Vokietijos suvienijimui laisvu, demokratiniu būdu.

Jau skaitosi su Rytų Vokietija

Kitas vokiečių nerimą keliąs ženklas yra prezidento pasakymas, kad Berlyno klausimo sprendimas turi patenkinti visus suinteresuotus, tai yra ir Rytų Vokietiją, kurios JAV ir sąjungininkai nė nelaiko savarankiška valstybe.

"Frankfurter Allgemeine Zeitung" tuo remiantis rašo, kad Vakarai pradės derybas dėl Berlyno nusistatę nusileisti jau iš pat pirmos dienos.

Sprogo lėktuvas, žuvo 34 žmonės

Trečia tokia nelaimė šiemet

WACO, Tex. — Braniff linijos turbo-sraigtinis lėktuvas sprogo ore ir subyrėjo. Lėktuvas skrido iš Houston į New Yorką. Pakeliui dar turėjo sustoti Dallas ir Washingtone.

Iš 28 keleivių ir 6 lakūnų nė vienas neišliko gyvas. Šiemet jau trečias atsitikimas, kad keleivinis lėktuvas sprogsta ore, lyg nuo bombos.

Kitoj vietoj Texase, Cooper, autobusas, skubąs į futbolo rungtynes su mokiniais ir mokytojais, susidūrė plente su sunkvežimiu. Žuvo du mokytojai, penki mokiniai. Kiti 22 mokiniai sužeisti.

Vėliausios Žinios

• SSSR diktatorius Chruščevas pirmą atvykimo dieną į Peipingą pasakė dvejetą kalbų prieš tarptautinių ginčų sprendimą ginklu. Matyti, kad jis šitokiais pamokslais komunistinei Kinijai nori paruošti jai kelią į Jungtines Tautas ir išgauti pripažinimą iš JAV.

• JAV prokuroro padėjėjas Richard Ogilvie po ilgų tyrinėjimų pareiškė, kad Chicagoje gengsterių sindikatas, Al Caponės imperijos įpėdiniai, uždirba nelegaliu būdu iš viešbučių ir restoranų apie $10 milijonų per metus.

• Prez. Eisenhoweris, prieš išskrisdamas atostogų į Kaliforniją, priminė plieno kompanijų ir unijos vadams, kad jis laukia streiko pašalinimo iki spalio 8 dienos, kada jis grįš atgal į Washingtoną.

• Japonijos valdžia skelbia, kad taifūnas "Vera", kuris praėjo pereitą savaitgalį, buvo baisiausias istorijoj. Per didžiausią taifūną ligi šiol, 1934 metais, žuvo 3,066 žmonės, O dabar jau suskaityta 3,174 žuvę žmonės ir dar 1,776 žmonės pasigendami.

Susekė, kas nužudė Mrs. Lynn Kauffman

Suėmė laivo telegrafistą

NEW YORKAS. — Bostono policija per savaitę laiko išaiškino paslaptingą žmogžudystę olandų laivo "Utrecht".

Tuo laiku iš Singapores atplaukė Mrs. Lynn Kauffman, 23 metų išsiskyrusi ponia iš Chicagos. Kai kaivas iš Bostono išplaukė į Brooklyną, netoli uosto rado minėtos keleivės lavoną, išmestą iš vandens.

Pirma buvo ilgai aiškinama, ar ji nusižudė, ar nelaimė ištiko, ar kas nors ją nužudė. Įsitikinus, kad ji buvo nužudyta, buvo ištardyti kiti keleiviai ir laivo įgula. Po ilgų tardymų to laivo telegrafistas Willem Van Rie prisipažino, kad jis ją nužudė ir įmetė į Bostono uostą.

Plaukiant iš Singapores tarp judviejų užsimezgę intymūs santykiai. Įplaukus į Bostono uostą, trumpai prieš išsiskirstant jis susibarė su ja jos kabinoj ir užmušė.

Mrs. Kauffman buvo išvykusi į Aziją kaip sekretorė profesoriaus Spector iš Washingtono universiteto St. Louis, Mo. "Utrecht" pusiau keleiviniu, pusiau prekiniu laivu iš Singaporės grįžo ir profesoriaus žmona. Jis pats atskrido kiek anksčiau lėktuvu.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo
Buvęs Illinois gubernatorius ir dukart kandidatavęs į prezidentus Adlai Stevenson (kairėje) nuvyko į Iowa pas farmerį Garstą susitikti ten viešinčio Chruščiovo, su kuriuo jau 'gerai' pasižino Maskvoj.

IŠ GAUTŲ $11 BILIJONŲ SOVIETAI PASIŪLĖ GRĄŽINTI TIK $300 MIL.

SUSITVARKIUS, JAV PANAIKINTŲ PREKYBOS VARŽTUS

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės pasekretorius Douglas Dillon dėstė trečiadienį korespondentams, ką Nikita Chruščevas girdėjo iš prezidento ir jo patarėjų apie prekybos išplėtimą: Sovietai pirma turi sutvarkyti savo skolas.

Apie JAV-SSSR prekybos išplėtimo perspektyvas korespondentai klausinėjo prezidentą Baltųjų rūmų spaudos konferencijoj. Jis prisipažino, kad smulkių žinių šiuo reikalu neturi. Jas bus galima patirti iš pasekretoriaus Dillono, kurio specialybė yra užsienio prekyba ir ekonominė parama.

Nikita pažadėjo reikalą sutvarkyti

Senųjų skolų grąžinimas buvo išvardytas Nikitai Chruščevui kaip viena sąlyga prekybai tarp kelių kitų. SSSR diktatorius sutiko atnaujinti derybas senoms skoloms sutvarkyti. Jos gali prasidėti už poros mėnesių.

Per II pasaulinį karą Amerika pagal garsiąją lend-lease programa suteikė Sovietams ginklų ir visokios karo medžiagos į skolą už $11 bilijonų. Po karo didžiąja skolos dalį nubraukė. Pareikalavo grąžinti per eilę metų $2.6 bil. Prieš pat nutraukiant senų skolų derybas, Sovietai pasiūlę grąžinti tik $300 mil.

Chruščev užsinorėjo helikopterio

Camp David pasitarimuose, kur gana daug buvo kalbėta apie prekybos išplėtimą, Chruščevas pasakė, kad ir varžtus panaikinus didelės prekybos tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos netenka tikėtis. Jis kovojąs tik už principą: kodėl JAV neleidžia laisvai prekiauti, jei pasitaiko prekių, kurių vieni nori pirkti, kiti parduoti?

Douglas Dillon nurodė diktatoriui kongreso priimtą nutarimą (Johnsono aktą). Pagal jį yra sudarytas ilgas sąrašas prekių, kurių negalima parduoti Sovietų Sąjungai. Norint paveikti kongresą, kad jis šį aktą atšauktų, geriausia būtų, jei Sovietai grąžintų senąsias skolas. Chruščevas sutiko dalyką svarstyti artimiausioj ateity prekybos ekspertų konferencijoj. Jis, kaip mažas vaikas, tuoj užsinorėjo tokio helikopterio, kokiu jį paskraidino virš Washingtono prez. Eisenhoweris.

JAV vardas smunka, sako amb. Romulo

Sovietai griauna Azijos, Afrikos pagarbą Vakarams

NEW YORKAS. — Filipinų respublikos ambasadorius gen. Carlos Romulo kalbėjo policijos viršininkų sąjungos suvažiavime Statler-Hilton viešbuty, kad Sovietų atsukimai erdvėse sugriovė Azijos ir Afrikos tautose galiojusią legendą, esą Vakarų pasaulis yra nepralenkiamas.

Dėlto antikomunistinėms tautoms, prie kurių prisiskaito Filipinai, teks dar sunkiau kovoti už aziato, afrikiečio širdį ir sielą, kalbėjo šis Azijos valstybininkas, draugiškas Vakarams.

Tarp laisvės ir vergijos

Carlos Romulo kreipė dėmesį į Chruščevo kalbas Amerikoj, į jo pranašystes apie komunizmo pergalę. Jis pataisė SSSR ditkatoriaus aiškinimą, kad šiandien tikroji kova vyksta ne tarp komunizmo ir kapitalizmo, bet tarp laisvės ir vergijos.

Komunizmas yra panašus į feodalizmą, kurį palaidojo kapitalizmas, pasakė amb. Romulo. Feodalizmas žuvo, kadangi jis buvo pagrįstas teroru, priespauda ir nepripažino žmogui pilnos vertės ir pagarbos. Kas pažįsta komunizmą, žino, kad ir šioji sistema laikosi tik teroru, priespauda ir paneigia žmogaus vertę, savigarbą.

Sovietai nekeičia plano V. Berlynui

Tebegalioja projektas jį padaryt "laisvu miestu"

MASKVA. — Max Frankel, New York Times korespondentas, praneša, kad iš Sovietų spaudos apie Eisenhowerio-Chruščevo susitarimą Vakarų Berlyno klausimu nematyti jokio pakeitimo senajame Kremliaus projekte.

Korespondentas primena, kad Chruščevas, pasiūlydamas pereitų metų lapkričio mėn. paversti Vakarų Berlyną "laisvu miestu", pirma išvarius Vakarų šalių okupacines įgulas (apie 10,000 kareivių), pasakė, kad šešetą mėnesių laiko užtektų šitokiam V. Berlyno pertvarkymui.

Jo notoj, vakariečių vadintoj "ultimatumu", buvo pasakyta, jei praėjus 6 mėn. (iki gegužės 27 dienos) neprasidėtų Berlyno reikalu derybos, tuomet Sovietų vyriausybė jaustųsi laisva spręsti Berlyno ir Vokietijos klausimus su Rytų Vokietijos komunistine valdžia.

Derybos buvo pradėtos Ženevoj. Atrodo, kad ir toliau Sovietai grasins sudaryti atskirą taikos sutartį su Rytų Vokietija, jei Berlyno klausimas nebus išspręstas jiems palankia prasme.

Pažadėjo tęsti derybas plieno streikui baigt

Prez. Eisenhoweris gali griebtis turimos galios

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris išgavo pasižadėjimą iš plieno pramonininkų ir darbininkų atstovų tuoj atnaujinti derybas naujai darbo sutarčiai sudaryti ir streikui baigti.

10 gubernatorių tų valstybių, kurios daugiausia kenčia nuo plieno streiko, pasiuntė prezidentui prašymą, kad jis paskirtų savo asmeninį tarpininką deryboms, JAV apeliacinio teismo narį L. Hand.

Plieno streikas prasidėjo prieš 80 dienų. Pramonei baigiant atsargas, prezidentas gali panaudoti turimą galią streikui pašalinti, kad ir laikinai. Kompanijų ir unijos atstovai pereitą savaitę nutraukė derybas ir išsivaikščiojo, apkaltindami viens kitą.

TRIUKŠMINGAS POSĖDIS

Vieno Chicagoje veikiančio klubo ar draugijos vyko iš trylikos asmenų susidedantis valdybos posėdis. Dalyvavo: pirmininkas, vicepirmininkas, sekretorius, kasos globėjai, kitokie pareigūnai ir net maršalka, kitaip sakant, durų sargas. Jųjų tarpe buvo 11 senųjų ateivių ir 2 naujieji. Visi vyrai. Trys sėdėjo toleliau, matyti, atsitiktinai ten patekę.

Posėdyje buvo svarstomi smulkūs reikaliukai. Įvyko smarkoki ginčai. Ginčų dalyviai: pirmininkas gerokai nutukęs, siekiąs 70 metų amžiaus, bet atrodęs labai gerai. Mažai pražilęs, o plikės visai nematyti. Gerokai užsimąstęs arba užuomarša. Reikalą apsvarsčius ar jau net nubalsavus, po kurio laiko pirmininkas siūlo ir vėl tą patį reikalą balsuoti. Naujasis ateivis Petras, vos peržengęs 40 metų amžiaus, ramus, pritariąs daugumui ir mėgėjas vieną ar kitą pusę ginčuose pakurstyti. Pats į ginčus nesivelia. Kitas naujasis ateivis, ne Petras, augalotas, gerokai liesas, kalbėdamas karščiuojasi ir spiaudosi. Kalbėti pradeda labai iškilmingu tonu. Mėgsta kalboje kaišioti tarptautinius žodžius. Kartais jis juos įspraudžia ten, kur jie visai netinka. Vienas iš senųjų ateivių: aukštas, gerokai nutukęs. Sakosi paskutinius metus dirbąs, eisiąs į pensiją. Dėvi senai iš mados išėjusią liemenę. Vienoje liemenės pusėjo, kišenėlyje, laiko auksinį, gražiame maišelyje laikrodėlį. Laikrodėlio grandinėlė perkišta per sagos skylę ir pritvirtinta prie kitoje pusėje kišenėlio. Dešinio švarko kišeniuje nešiojasi didoką nosinę, kairiajame — rožančių. Bekalbėdamas užsimiršta ir, užuot nosine nušluostęs prakaituotą veidą, brūkštelėja rožančiumi. Skubiai deda rožančių į kišenių ir ieško nosinės. žiūrėk, ir vėl rožančių rankoje belaikąs. Nesusigaudo tarptautiniuose žodžiuose. Kiti posėdyje dalyvavę ginčuose nedalyvavo, apie juos nieko ir nerašysiu. Toliau naująjį ateivį, mėgstantį tarptautinius žodžius, vadinsiu Tautininku. Senąjį ateivį su rožančiumi — Lietuviu. Jie tokiais pasisakė.

Svarstomas gegužinės-pikniko klausimas. Na, jeigu rengiamas piknikas, tai reikia jį ir pagarsinti. Nutarta garsinti Naujienose. Paima žodį Lietuvis:

— Jau virš 20 metų kaip gyvuoja mūsų pašalpinė draugija. Per visą laiką mūsų parengimai, susirinkimai bei valdybos sąstatas Naujienose skelbiami nemokamai. Kitos draugijos bei klubai Kalėdų proga pasveikina Naujienas ir ta pačia proga paskiria vienokią ar kitokią pinigų sumą. Tuo tarpu mes, kaip toji raiboji gegutė, dedame savo kiaušinius į Naujienų lizdą, nei ačiū nesakydami. Taip negerai. Siūlau ateinančių Kalėdų proga pasiųsti pasveikinimą ir bent $20 paskirti. Draugą gal ir reikėtų pasveikinti, bet kad Draugas, net ir apmokamų mūsų garsinimų nededa, tai greičiausiai nenorės, kad mes jį ir sveikintumėme. Dievai jų, paliksime juos ramybėje, bet Naujienoms būtinai reikia.

Staiga pašoksta nuo kėdės Tautininkas, trenkia kumščiu į stalą, ranką pridėjęs prie krūtinės, ir seiles į visas puses purkšdamas pradeda rėkti:

— Ne, ir dar kartą ne! Prieš siuntimą Naujienoms sveikinimo griežčiausiai priesinsiuos! Jeigu aš nesipriešinčiau, tai papulčiau į blogą situaciją. Reputacija mano visai nusmuktų. Apie definiciją nenoriu nė kalbėti. Jeigu su tuo sutikčiau, tai prieš lietuvį turėčiau muštis į krūtinę ir sakyti: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Aš čia pat siūlau ateinančių Kalėdų proga pasiųsti sveikinimus Margučiui ir Dirvai. Margučiui paskirti $10, o Dirvai $25. Tai yra mūsų šviesiausi ir lietuviškiausi žiburiai. Dirva vienas iš kultūringiausių Amerikoje esančių laikraščių.

Naujasis ateivis Petras: Savintis svetimų autorių rašinius nėra kultūringumo pažymys.

Tautininkas: Petrai, tau nedera kištis į mano kalbą.

Lietuvis: Dėl skyrimo aukos Margučiui nebūčiau ir aš priešingas. Bet tuomet reikėtų skirti auką ir Sophie Barcus bei kitiems Chicagoje išeinantiems laikraščiams, o mes nesame tokie turtingi. Be to, jie mums irgi jokių paslaugų nedaro. Kas liečia Dirvą, tai ar tu žydiškai maksimuosi, ar tu lietuviškai kalbėsi nieko iš to neišeis. Be tavęs niekas už ją nebalsuos. Jei Dirva nusipelno, tai tegul ją clevelandiškės draugijos ar klubai remia. Bendrai, aš nei tavęs, nei tavo tautininkų negaliu suprasti. Jums jeigu ne tautininkas, tai reikėtų jį imti ir praryti.

Tautininkas: Nuo gimimo dienos esu tautininku ir juo mirsiu. Pirmą kartą girdžiu, kad tautininkai būtų užsiiminėję kanibalizmu.

Lietuvis: Aš nuo gimimo dienos buvau, esu ir mirsiu lietuviu. Ką pats išsigalvoji? Aš gi tautininkų komunistais nevadinau.

Tautininkas: Ne komunistais, bet kanibalistais.

Lietuvis: Dar gražesnį velnią išsigalvojai. Aš ir apie kabalistus nekalbėjau.

Tautininkas: Ar žinai kaip tuos vadina, kurie žmones valgo?

Lietuvis: A, tai pats kalbi apie žmogėdras, bet ar gi nesakiau, kad tautininkai piovė, kepė ir valgė žmones.

Tautininkas: Ar jau pamiršai? O ar nesakei, kad nori praryti!

Lietuvis: Neieškok priekabių apie žmogėdras, bet aš gi nežodis. Juk visi žino, kad žmogus žmogaus negali praryti. Nesikabinėk, bet pasisakyk aiškiai dėl reikalo.

Tautininkas: Dėl kokio reikalo?

Lietuvis: Nugi dėl siuntimo Naujienoms pasveikinimo.

Tautininkas: Naujienas negalima sveikinti dėlto, kad jos visą laiką šmeižia Lietuvą ir lietuvius. O tavo Grigaitis kaip tik visų tų šmeižtų viršininkas.

Lietuvis: O ar galėtum, bent vieną straipsnelį parodyti, kuriame būtų Naujienose šmeižiama Lietuva. Ar galėtum pasakyti, kur ir kada dr. Grigaitis šmeižė Lietuvą?

Tautininkas: Jeigu gini Grigaitį ir Naujienas, tai tavo galvoje tik vakumas. Iš viso aš Naujienų neskaitau ir jokių straipsnių neieškosiu.

Lietuvis: mano galvoje toks pat kakumas kaip ir tavoje. Matai pats sakai, kad Naujienų neskaitai, tai iš kurgi gerbiamasis žinai, kad Naujienos šmeižia Lietuvą? Matomai iš bobų, kaip Lietuvoje sakydavo, plętkų prisirinkai ir pats nežinai, ką pasakoji. Aš virš 20 metų skaitau Naujienas ir tokių straipsnių neradau ir jų nebuvo. Pats juk visą laiką pyksti, kad Naujienose parašoma apie tautininkus. Bet juk tautininkai nėra Lietuva. Tautininkai tik politinė partija, kaip ir kitos partijos. Žinok, kad Amerikoje jokia cenzūra nedraudžia apie vieną ar kitą partiją rašyti. Tai tik bolševikai verčia savo žmones garbinti jų partiją. Kurie bando priešintis, tiems kulką į pakaušį įvaro. Jums baisiai nepatinka, kad dr. Grigaitis ir jo Naujienos kovoja už laisvą, nepriklausomą ir demokratinę Lietuvą. Va, brolau, kas tau ir tavo tautininkams nepatinka! Aš pats nesu naujienietis, bet turiu pripažinti, kad dr. Grigaitis ir Naujienos Amerikos lietuvių tarpe išvarė gilią ir plačią lietuvybės išlaikymo vagą. Garbė dr. Grigaičiui ir Naujienoms.

Tautininkas: Tai melas. Kitų laikraščių neskaitai, tai daugiau nieko ir nežinai.

Lietuvis: Melas, melas, melas ir tu pats melas. Aš be Naujienų skaitau dar Draugą, tavąją Dirvą ir jau kelis metus nemokamai siunčiamą Laisvąją Lietuvą. O tu kiek skaitai? Vieną Dirvą. Iš jos visokių pletkų prisirenki ir pletkavoji vaikščiodamas po Chicagos tavernas. žiūrėk, vieną dieną apie tą patį žomgų kalbi sakydamas, kad jis didžiausias patriotas, kitą dieną jau jį išgama vadini.

Tautininkas: Prašau neįžeidinėti. Kalbėk konkrečiai.

Lietuvis: O, pats nori, kad aš aiškiai kalbėčiau. Gerai, aš tau papasakosiu. Atsimeni, kuomet Antano Rudžio kandidatūrai į kongresmanus buvo renkami parašai. Uoliais parašų rinkėjais, tarp kitų, buvo ir žurnalistas Vytautas Kasniūnas su broliu. Ką tuomet tu ir tavo tautininkai kalbėjo? "Et, iš Kasniūno ir jo brolio nieko gero nebuvo ir nėra. Brolis Lietuvoje šlaviku, o Vytautas Kasniūnas gatviniu reporteriu buvo. Užsidirbdavo keliolika litų per mėnesį ir trindavosi gatvėmis. Ot, jeigu Bronius kandidatuotų ir jam parašus rinktų, tai būtų geras darbas".

Tuomet aš tau sakiau, kad aš dar nesu girdėjęs lietuvio taip gražiai apie Lietuvą ir jos vietoves pasakojant. Mudu su močia ir laukdavome, kuomet per Sophie Barcus radijo prakalbės Vytautas Kasniūnas. Atsimeni, ką tu tuomet sakei? "Iš viso, abejotina ar jie lietuviai". Jų ir pavardė buvusi ne lietuviška. O jo pasakojimai tai tik mažiems vaikams. Lietuvišką elementorių pasiskaitė ir pasakoja. Atvažiavo į Ameriką, įsikibo į šventakuprišką sutaną ir tik lietuviams gėdą daro.

Praėjo rinkimai, Antanas Rudis negavo, pagal apskaičiavimus, net jo distrikte gyvenančių lietuvių balsų. Tu juk gerai žinai, kas tą biaurią kampaniją prieš Rudį varė. Nugi tu ir tavo tautininkai. Po to net Aukščiausiajam dėkojot, kad Rudis nebuvo į kongresmanus išrinktas.

Tautininkas: Pats neatskiri voldemarininkų nuo tautininkų.

Lietuvis: Velnias jus ten atskirs. Jūs vieną dieną bučiuojatės, kitą — pykstatės. Tai dar aš užbaigsiu pasakoti apie Kasniūnus. Po visų rinkimų žurnalistas Vytautas Kasniūnas pasidarė veikliu tautininku. Užsidėjo lituanišką (Neo-lituanų) kepuraitę. Ką dabar tu apie jį pasakoji? Dabar jau sakai, kad žurnalistas Vytautas Kasniūnas vienas iš patriotiškiausių lietuvių. Dabar jau porini, kad jis Lietuvoje buvo Lietuvos Aido rašytojas ar reporteris. Gaudavo į mėnesį virš 600 litų atlyginimo. Jo brolis jau nebe šlavikas, bet beveik ministeriu Lietuvoje buvęs. Jau ir pavardė graži lietuviška. Kartoji mano tau sakytus žodžius, kad Kasniūnui nėra konkurento pasakoti apie Lietuvą ir jos vietoves. Ir tai ne tu vienas, bet visi taip kalbėjot.

Tautininkas: Tai tik tiek ir galėjai pasakyti?

Lietuvis: Jeigu nori galiu ir daugiau pasakoti. Tur būt dar nepamiršai, kaip tu pasakojai viename mūsų posėdyje apie žurnalistą Vytautą Meškauską. Tuomet Meškauskas Naujienose buvo parašęs kad krikščionių demokratų ir valstiečių liaudininkų veikėjai nesusigaudė padėtyje ir nemaža dalis iš jų siūlėsi bolševikams talkininkauti. Tuomet tu mums aiškinai, kad Meškauskas esąs vienas iš produktingiausių, patriotiškiausių ir teisingiausių žurnalistų. Sakei, kad jis už teisingą žodį, aukščiausio Lietuvos ordino užsitarnavo. Dvi dienas telefono abonentų knygoje ieškojai jopavardės. Visų klausinėjai jo adreso. Norėjai jį pasveikinti. Siūlai, kad ir mes siųstumėm jam pasveikinimą. Visose Marquette parko tavernose tik ir kalbėjote apie Meškauską ir teisingumą.

Po kurio laiko Vienybėje tas pats Meškauskas parašė iš Lietuvos popierių (Vyriausybės žinios) apie buvusią Lietuvoje cenzūrą. Juk ir čia buvo teisingai parašyta. Bet jau tuomet tau ir tavo draugams Meškauskas pasidarė, kaip sakėte, aiškiai neaiškus tipas. O kuomet Meškauskas parašė apie Rastenio duotus bolševikams parodymus, tai pats gerai žinai, kas jūsų tarpe pasidarė. Ir tu ir tavo tautininkai pradėjo rėkti, kai Meškauskas jau išgama. Meškauskas jau svetimiems dirba. Tavo Dirva net piešinį įdėjo ir parašė, kad Meškauskas ant nepriklausomos Lietuvos visą garbičių išpylė. Va kaip greit pas jus pasikeitė. Aš tai nesuprantu, kaip Meškauskas galėjo pilti "garbičių" ant nepriklausomos Lietuvos, jeigu jis tik rašė apie cenzūrą ir Rastenį. Jeigu taip, o taip jūs rašote, tai kam čia jums dar daug galvą sukti. Juk jūs tokią, kokią įsivaizduojate nepriklausomą Lietuvą jau galit ir po kelių dienų turėti. Rastenis gyvena Amerikoje. Įsiveskite savo tarpe griežtą cenzūrą ir bus jūsų tautininkiška nepriklausoma Lietuva. žinoma mes jos nepripažinsime.

Tautininkas: Justicia fundamentum est regnorum. Nevisai teisingai buvo parašyta. Turėjo būti: Justicia fundamentum regnorum es. Tai buvo ant mūsų teisingumo rūmų uždėtas toks parašas. Tuose rūmuose buvę teisininkai narpliojo nusikaltėlių bylas. Tai žinokite, kad ten, kad ir labai nusipelnę Lietuvai asmenys padarę kriminalinį nusikaltimą, nežiūrint jo nuopelnų buvo sodinami į kalėjimą. Tai ir Kasniūnas su Meškausku, kuomet jie dirbo gerą darbą, lietuvišką darbą, mes juos gerbėme. Jeigu jie nuslydo, mes juos į kalėjimą negalime pasodinti, bet už tai mes juos smerkėme. Rodos, ši mano tezė visiems aiški ir neginčytina.

Lietuvis: A tai jūs norite, kad tuos, kurie bando prieš tautininkus pasisakyti, visus į dželą sukišti. Ne, Amerikoje jums per trumpos nosys.

Tautininkas dar bandė kalbėti, bet pirmininkas visą laiką kažką galvojęs, pašokęs nuo kėdės, gana griežtu tonu prabilo:

— Gana čia jūsų ginčų. Baigta. Prašau balsuoti. Kas už tai, kad Naujienoms Kalėdų proga siųsti sveikinimą? — 12. Kas prieš? — 1. Dėkoju. Posėdis baigtas.

Na, o kas ginčuose buvo teisus, spręskite patys skaitytojai.

Stasys Juškėnas

Vasaros sezono užbaigtuvės

Malonūs užsiėmimai gamtoje jau artėja prie galo su pilkuoju rudeniu. Perdaug greit reikia užbaigti irklavimą, būriavimą, stovyklas ir iškilas. Laivus nuplukdžius į žiemos uostus, vėl prasideda intensyvus pasiruošimas ateinančios vasaros užsiėmimams. Iš jūrų skautijos vadovybės teko patirti, kad Chicagos Jūrų skautijos Tėvų Komitetas šia proga ruošia postovyklinį pobūvį Juodkrantė ir Baltijos jūros tuntų sesėms ir broliams ir jų tėvams. Komitetas mielai kviečia skautų ir skaučių tėvus, jų pažįstamus ir bičiulius atsilankyti, praleisti valandėlę su mūsų skautiškuoju jaunimu, pažinti jų problemas ir laimėjimus. Tikimasi sulaukti didelio būrio svečių, kurių priėmimui rengėjai smarkiai ruošiasi.

Pobūvis įvyks Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., šeštadienį, š. m. spalio mėn. 3 d. 6 val. vak.

Kviečiame gausiai dalyvauti ir linkime — gero vėjo!

A. A. POVILUI VARNUI

mirus, jo sūnui Zenonui ir dukteriai Virginijai reiškiame giliausią užuojautą

M. ir A. VARNAI,
M. ir J. ADOMAIČIAI.

DR. ANTANAS K. RUTKAUSKAS
Gyveno 2336 W. 80th Place

Mirė 1959 m. rugsėjo 29 d., 2:40 val. po pietų, sulaukęs 87 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Marijampolės apskrity, Kamšių kaime. Amerikoje išgyveno 71 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Josephine, pagal tėvus Aleknavičiūtė; du sūnūs: Antanas, marti Edna; Alfas, marti Eleine; dvi dukterys: Birutė Balanda, žentas Jonas, Aldona Vestart, žentas Albert, 7 anūkai; brolis advokatas Vincentas Rutkauskas, brolienė Marie; sesuo Dr. Susan Slakis ir jos šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Stepono C. Lackawicz koplyčioj, 2424 W. 69th St. Penktadienį, spalio 2 dieną, 10 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Mt. Hope kapinių krematoriumą, 11500 So. Fairfield Ave.

Visi a. a. Dr. Antaną K. Rutkausko giminės, draugai bei pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Sūnūs, Dukterys ir kiti Giminės.

Informacijoms skambinkite YArds 7-1911.

DĖMESIO!

Naujai atidaryta siuntinių siuntimo įstaiga į LIETUVĄ ir kitus kraštus.

Z. KIŽYS
1802 W. 46th Street
(Prie Wood St. ir 46th St.)
Chicago 9, Ill.

Įstaiga atidaryta nuo 9:00 val. ryto iki 9:00 val. vakaro kasdien, išskyrus šventadienius.

Naujausias Kelių ŽEMĖLAPIS

Naujienose galima gauti Rand McNally ROAD ATLAS. — $1.75.

Žemėlapis skirtas keliaujantiems automobiliu ir labai patogus naudotis. Didelio sąsiuvinio formatas 12x16 colių, minkštais viršeliais. Padeda orientuotis visur Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Meksikoje ir Kanadoje. Jame rasite daug naudingų informacijų, pvz. 27 specialias atstumų lenteles, atstumų plentais lentelę ir pan.

Be to Naujienose galima gauti taip pat Rand McNally išleistą

STREET GUIDE AND TRANSPORTATION DIRECTORY of CHICAGO

kišeninio formato, pusiau minkštais viršeliais, kaina 50 centų.

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokai - Naujausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
URBA Gėlininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS Telegrama į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
*
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos sekmadieniais 9:15 ryto iš WOPA, 1490 kil.
MODERNIŠKOS AIR - CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6812 So. Western Avenue
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
Koplyčios visose miesto dalyse

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 SO. 50th AVE., CICERO
Phones: OLympic 2-5245 — TOwnhall 3-9687

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

SKELBKITĖS NAUJIENOSE

J. KLAUSEIKIS

Los Angeles lietuvių kovų lauke pasidairius

(KĄ ŽMONĖS KALBA APIE KATALIKŲ NESANTAIKĄ)

Los Angeles lietuvių kolonija išsiskiria iš kitų. Čia lietuvių nemažėja, bet vis daugėja. Saulės, sveikesnio oro, lengvesnio gyvenimo ieškodami atvyksta iš kitur. Yra ir nesavanoriškai atvykusių. Tai daugiausia specialistai, fabrikų atkeldinti.

Čia yra dau ginteligentų, galinčių ir mėgstančių rašomąją plunksną mankštinti. Spaudoje gausu korespondencijų. Šiais metais Los Angeles lietuviai garsinasi katalikų tarpusave kova. Katalikų organizacijų vadai išėjo į atvirą kovą prieš parapijos kleboną. Meta jie nepagarbų žodį ir kardinolo skrybėlei.

Būti Los Angeles ir nepamatyti, dėl ko čia ta katalikų kova verda, būtų tas pats, kaip pagal senų žmonių priežodį, būti Ryme ir popiežiaus nematyti.

Kai mūsų grupė privažiavome bažnyčią ir parapijos sodybą, vadovai ir palydovai buvo nuomonės, jog pirmiausia reikia užeiti bažnyčion, pasisemt dvasinio peno, pasiklausyt gražaus giedojimo, išklausyt mišių. Man pirmiausia rūpėjo ūkiški dalykai — pamatyti parapijos žemiškus turtus. Juk ir dabartinė lietuvių katalikų kova eina ne dėl dvasiškų vertybių, ne dėl katalikybės principinių tikėjimo tiesų, bet dėl žemiško turto. Protestuojama, kam lietuvių pinigais pastatytoji bažnyčia skiriama naudotis ir nelietuviams. Agituojama daugiau neduoti pinigų parapijos naujų trobesių (mokyklos) statybai.

Parapijos kiemas — susitikimų vieta

Žemiškoji parapijos vertė (trobesiai ir žemė) jau ne dešimtimis tūkstančių dolerių vertinama. Kol visą kvartalą apėjau, atsidūriau vėl prie didžiųjų durų, ir mišios baigės. Daug pažįstamų ir nematytų lietuvių vertėsi per duris, skleidėsi tarp bažnyčios ir klebonijos esančiame kieme. Čia prasideda draugiški, bičiuliški pašnekėsiai, naujos pažintys, kultūrinių, politinių ir kitų minčių pasikeitimai.

Maldininkai neskuba trauktis nuo bažnyčios. Ilgai stovinėja, kalbasi. Tai nuolatinė lietuvių susirinkimo ir pasimatymo vieta. Ir pats klebonas Kučingis, breviorių dar rankose laikydamas, vaikštinėja šioje žmonių kamšalynėje. Su vietiniais jis trumpai tepasikalba. Daugiausia dairosi nematytų veidų. Sustoja ir teiraujasi — iš kur esame? Ar tik atostogaudami, pravažiuodami užsukome į jo parapijos kiemą? O gal manome nuolat pasilikti, savo "dūšios" išganymą į jo rankas patikėti?

Lietuvišką žodį drovėtasi įmūryt

Vis neišėjo iš galvos mintis, kodėl ties bažnyčios didžiosiomis durimis tėra įrašas "Saint Casimir"? Kodėl nėra lietuviško vardo?

Veikia čia "Los Angeles Lietuvių Katalikų Organizacijų Komitetas Šv. Kazimiero Parapijos Lietuviškoms Teisėms Apsaugoti", bet lietuvių teisės nuo pat bažnyčios pastatymo jau buvusios pamintos, bijosi lietuvišką vardą sienoje įamžinti.

Greitas lietuvių pasikeitimas. Senosios Chicagos Aštuonioliktosios gatvės apylinkėj prieš pusšimtį metų lietuviai statydami bažnyčią, būdami mažamoksliai ar visai bemoksliai, nesidrovėjo ir lietuviškais žodžiais įrašydino, jog tai Dievo Apveizdos bažnyčia.

Eik per Chicagą ir toliau: "Lithuanian Auditorium", "Lithuanian National Cemetery", tai vis lietuvių, be universitetinių laipsnių, išreikšta pagarba lietuvio darbui, jo kūrybai.

Los Angeles bažnyčią statant reiškėsi nepriklausomoj Lietuvoj mokslus ėjęs žmonės. Jie jau nebepasirūpino, kad lietuviškas vardas, jei ne aukščiau svetimojo, nors greta būtų šioks toks lietuviškas paminklėlis.

Sunki teisių komiteto veikla

Keistas sutapimas. Buvo dvylika apaštalų, o Los Angeles Lietuvių Katalikų Organizacijų Komiteto Šv. Kazimiero Parapijos Lietuviškoms Teisėms Apsaugoti varde yra dvylika žodžių. Ištarti tą organizacijos vardą nesuklydęs nekiekvienas ir komiteto šalininkas gali. Kaip sunku tą puikiai biurokratiškai sulipdytą vardą iš atminties parašyti bei ištarti, taip baisiai sunkią kovą veda tas teisių komitetas.

— Nelygūs partneriai esame šioje istorinėje kovoje, — ėmė pasakoti vienas už parapijos teisių apsaugojimą kovojantis tautietis. — Klebonas turi sakyklą, jis gali, ką nori prieš mus kalbėti. Jis turi parapijos laikraštėlį, gali rašyti, ką nori. Mūsų rankos surištos, negalim jam atsakyti. Mūsų komitetas neturi priemonių paskelbti tiesą, kaip kova eina dėl lietuviškųjų teisių. Net bendruomenės valdyba neturi tiek Kalifornijos lietuvių adresų, kiek klebonas. Komitetas savo spausdintais atsišaukimais negali visų lietuvių pasiekti. Siuntė laikraščiams. Naujienos išspausdino, Draugas ne. Mums katalikams nepatogu Naujienomis naudotis: klebono poziciją stipriname. Jis visokiais neviernais Tamošiais ar Motiejais ima mus pravardžiuoti... Mes kovosim, mes laimėsim, mes turim žmonių, kurie amžių prasėdėjo ant kanonų paragrafų, už mūsų teises popiežiaus enciklikos kalba, mes kaip Kražių skerdynių lietuviai...

Pasipylus šiai gražių žodžių giesmei, kažkaip išskirtinai nuskambėjo Kražių lietuvių pamiršimas. Nebeiškenčiau ir veptelėjau: "Jei jūs tik tiek Romoj laimėsit, kiek kražiškiai, labai liūdna... Užtarimo iš Romos jie nesusilaukė. Kaip buvo įsakyta už carą ir šeimą melstis, įsakymas taip ir liko...

Mano pokalbininkas neleido man pabaigti ir užšoko su klausimu:

— Iš kur žinai, kad popiežius neužtarė Kražių lietuvių?

— Kudirkos raštuose skaičiau.

— E, ką tas Kudirka bedievis, liberalas galėjo žinoti, ką Roma darė! Ar jūs dabar viską žinote, kaip mūsų komitetas dirba, kokius raštus rašo, atsakymus gauna? Jau krūvas susirašinėjimo popierių, brangios archyvinės medžiagos turi...

Nežinau, kuo ta mudviejų karšta patriotinė ir religinė tema būtų buvusi baigta, jei nenumatytas atsitiktinumas. Eidamas pro šalį vienas žymus tautietis, labai religingas, plekštelėjo per petį pokalbininkui ir tarė: "Tai ką, parapija pralaimėta!"

Teisių kovotojas vos nenusispiovė. Paleido repliką jau toli nužingsniavusio per petį paplojusiojo tautiečio adresu, sakydamas: "Matai, inteligentas, o kaip kalba! Jei mes pradėsim tokias pesimistines nuotaikas skelbti, jei eisim į parapijos pikniką, tai tikrai nelaimėsime"...

Dalis kovos programos jau laidojama

Gerą laiko tarpą praleidus užsukau parapijos kieman lietuviškų knygų stalą aplankyti. Vacys Prižgintas jau retenybė. Daug buvo knygų platintojų ir kitose kolonijose, bet daug jų be žinios dingo. Prižgintas atkaklus. Kaip pradėjo parapijos kieme knygų stalą tiesti, taip jo ir nesusiaurino, bet plečia per visą dešimtmetį.

◆

Parapijos sodybos vaizdas pasikeitęs, mažiau namų. Tarp klebonijos ir salės buvusių namų vietoje kažkoks išknaisiotas daržas likęs.

— Kas čia? — klausiu pažįstamą, rodydamas į tą griovių prirajtytą daržą.

— Tai klebonas iškasė duobes, — aiškina bičiulis, — čia jis palaidos dalį parapijos lietuviškųjų teisių komiteto...

Iš pradžių nesuvokiau. Pasirodo, nežiūrint protestų ir boikoto, parapinės mokyklos statyba jau vykdoma. Vadinasi, dalis kovotojų programos pralaimėta, palaidojama...

Aiškino viena religinga parapijos narė, kad ir pats komitetas ženges žingsnelį atgal. Pirmame teisių komiteto atsišaukime buvę raginama parapijai visai nebeaukoti, atsieit, buvusios nuotaikos lyg kleboną badu numarinti...

Vėliau apsižiūrėję ar pagailėję ir antrame pareiškime pasitaisydami raginę parapijai šį tą duoti, tik mokyklos statybos neremti.

Tautinių ir katalikinių interesų susikirtimas

Teisių komiteto veiklą analizuodami kai kurie žmonės kalba, jog tautinių požiūriu ji pateisinama, suprantama, bet katalikiškuoju nevisai.

Katalikybė — internacionalas. Viena svarbiausiųjų katalikiškojo auklėjimo priemonių yra parapinės mokyklos. Bažnyčios vyresnybė nesijaudina dėl to, ar pakankamai tose mokyklose mokoma gimtosios kalbos. Svarbu, kad vaikai būtų jų rankose. Lietuvių katalikų spauda taip pat čia Amerikoje nekartą yra pabrėžusi, kad tik katalikas pilnas lietuvis, kad lietuviui katalikui pirma katalikybė, o po to lietuviškieji reikalai.

Los Angeles lietuviai katalikai, susimetę į teisių komitetą, pasiskelbė prieš principinį katalikiškojo auklėjimo dalyką, — mokyklų pagalba auklėti katalikus iš mažens. Vietiniai, kurie susipažinę su dabar vykstančia kova, aiškina, kad kardinolas, kaip tik patyrė, jog teisių komitetas eina prieš parapinės mokyklos steigimą, labai užpykęs. Jam esą nesuprantama, kaip katalikai gali eiti prieš katalikiškos mokyklos statybą.

(Bus daugiau)

A. TVERAS
Laikrodžiai ir Brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

SPECIALUS IŠPARDAVIMAS
SIEGLER gazo ir alyvos, MOORES ir MONOGRAM pečiai — nuo $69.95
Specialus 2 pc. parlor, miegamų, sudedamų televizijų setų išpardavimas, vartotos skalbiamos mašinos po $29.95
Turime didžiausią pasirinkimą įvairiausių rakandų, televizijų, elektros vėsintuvų, lempų, radijos ir kitų namų apyvokos priemonių.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711
Atdara pirmad. ir ketv. 9—9 val., kitomis dienomis 9—6., sekm. 11—5.

AR ŽINOTE, KAD
UNIVERSAL SAVINGS
DABAR MOKA
4 1/4
DIVIDENDO
už apdraustus
SHARE ACCOUNTS — šėrų sąskaitos investmentus?
Užeikite šiandien arba telefonuokite tuojau, kad galėtumėte gaut didesnį nuošimtį už savo santaupas
SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000. FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION
UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Tel.: HAymarket 1-2028
Visos taupytojų sąskaitos apdraustos iki $10,000.00

Mes mokame Aukštą Dividendą
MIDLAND Savings and Loan Association
INSURED
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Now at OGDEN STOKER Sales
Get a Lifetime of Heating Comfort

With Your New
Moore's GAS HEATERS
With Modern CAST IRON Construction That's Guaranteed Never To Burn Out!
PLUS THESE GREAT NEW FEATURES:
NEW
Dimensional Styling—for greater beauty
Lifetime Porcelain Finish—in gleaming two-tone "Sheraton Brown"
"Top-O-Matic" Controls—finger-tip adjustment of temperature and blower controls at top-of-cabinet level.
"Carpet of Comfort" Blower—for warmer floors, better heat circulation.
Directional Top Grilles—can be positioned to direct heat flow to front, either side or rear of heater.
MOORE'S modern cast iron heat chamber saves you money... gives more comfort, more lasting performance with any kind of gas. You can't buy a better gas heater, regardless of price!
Five popular sizes... a model for every heating need!
EASY TERMS
A Lifetime of Low Cost Automatic Heating
IS YOURS WITH Moore's GAS HEATERS

Offering New Dimensional Styling — "Top-O-Matic" Controls — "Carpet of Comfort" Floor Level Blower — Four-Way Directional Top Grilles — Lifetime Porcelain Finish.
Moore's modern cast iron construction is guaranteed never to burn out!
Five popular sizes...a model for every heating need.
Ogden Stoker Sales and Service Co.
1314 W. Grand Avenue Chicago, Illinois
All Phones: SEeley 3-7112

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc., 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago $13.00 per year, $7.00 per six months, $4.00 per 3 months. In other USA localites and Canada $11 per year, $6.00 per six months, $3.50 per three months.

7 cents per copy, 10c. on Saturday
Dienraščio kainos:

Chicagoje	
metams	$13.00
pusei metų	7.00
trims mėnesiams	4.00
vienam mėnesiui	1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje

metams	$11.00
pusei metų	6.00
trims mėnesiams	3.50
vienam mėnesiui	1.25

Užsieniuose

metams	$14.00
pusei metų	7.00
vienam mėnesiui	1.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Streikas plieno pramonėje

Plieno darbininkų streikas užsitęsė jau beveik tris mėnesius ir dar nematyt jam galo. Streikuoja daugiau kaip 660,000 darbininkų. Jiems darosi tolyn vis sunkiau išmaitinti ir aprengti savo šeimas. Daugeliui gresia netekimas namų ir mašinų, nusipirktų pagal išmokėjimų planą.

Sunkėjanti streikuojančių darbininkų padėtis skaudžiai atsiliepia krautuvėms, kurios parduoda jiems maistą ir kitus reikmenis, ir profesionalams, kurie jiems patarnauja.

Plieno darbininkų unija nori streiką baigti, bet plieno kompanijos atsisako su ja derėtis, nes dar nėra išsekusios plieno atsargos, kurios buvo pagamintos prieš streikui prasidedant. Kompanijos ruošėsi iš anksto, liepdamos darbininkams dirbti viršvalandžius, kad plieno nepritrūktų, kai darbininkai streikuos. Buvo iš anksto aprūpinti ir stambiausieji plieno kompanijų klijentai ("kostiumeriai") — automobilių dirbtuvės, geležinkeliai, didieji statybos kontraktoriai ir k.

Todėl plieno kompanijos nenusileidžia ir laukia, kol streikininkai pavargs ir pradės grįžti į darbą, nepaisydami savo unijos. Tai reikštų unijos suardymą. Darbininkai žino, kad, unijai sugriuvus, jie pasiliktų bejėgiai prieš savo samdytojus. Todėl jie, kad ir vargdami laikosi.

Tokiu būdu nepasiduoda nė viena pusė.

Šita pramonės milžinų kova vargiai begalės pasibaigti, jei neįsikiš valdžia. Bet prez. Eisenhoweris pačioje streiko pradžioje pareiškė, kad jisai nesikiš; Amerika esanti laisva šalis ir ginčai tarp darbininkų ir samdytojų prvalą būt sprendžiami suinteresuotųjų šalių derybomis ir susitarimu, o ne valdžios prievarta.

Tiesa. Tačiau plieno pramonės reikalu yra suinteresuoti ne tik plieno lielyklų savininkai ir plieno darbininkai. Yra ir **trečioji suinteresuotoji šalis — vartotojai,** atseit: pirmoje eilėje plieno ėmėjai, paskui jų klijentai ir žmonės, kurie daro su jais biznį, pagaliau kitų pramonės šakų darbininkai, jų šeimos ir visa plačioji publika, kurios gyvenimą vienokiu arba kitokiu būdu paliečia tų biznių stovis ir eiga. Net ir federalinė vyriausybė jau skundžiasi, kad dėl sumažėjusių pajamų iš plieno pramonės didėja federalinio iždo deficitai.

Kas atstovauja šitai trečiajai suinteresuotajai pusei? Valdžia.

Valdžia neprivalo kalbėti už samdytojus arba už darbininkus, kol jie vieni ir antri neperžengia įstatymo ribų; bet ji negali ignoruoti **publikos interesų,** nes publika neturi galimybės tiesioginiu keliu apginti savo reikalus.

Prez. Eisenhowerio administracija iki šiol to nepaisė. Bet galų gale prezidentas susiprato, kad toliau taip elgtis negalima. Spaudos konferencijoje pirmadienį jisai pareiškė, kad jam iki gyvo kaulo įkyrėjo ta kova plieno pramonėje, ir jisai pakvietė plieno kompanijų įgaliotinį ir plieno darbininkų unijos pirmininką į Baltuosius Rūmus pasikalbėti, kad jie pradėtų rimtas derybas streikui baigti.

Geriau vėliau, negu niekad. Unijos vadovybė seniai reikalauja rimtų derybų. Tik ar prezidento pavėluotas paraginimas duos geidžiamų pasėkų?

APŽVALGA

OBSTRUKCIJOS TAKTIKA

"Dirva" vis dar nepaliauja kabinėtis prie Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto atsišaukimo, kuris buvo išleistas prieš atvykstant Nikitai Chruščiovui į Washingtoną.

Prie to atsišaukimo punkto 5 prisikabino Vincas Rastenis, rasdamas "esmėje klaidingu" ir morališkai nepateisinamu ALT patarimą lietuvių visuomenei raginti JAV prezidentą pasakyti SSRS diktatoriui, "kad teisinga ir pastovi taika ateis į Europą tiktai tada, kai Rusija pasitrauks į savo naturalias prieškarines sienas ir grąžins suverenines teises Lietuvai ir kitom Pabaltijo valstybėm — Latvijai ir Estijai".

Remdama šitą Rastenio ataką prieš ALT, "Dirva", pereitą savaitę įdėjo *karikatūrą*, pašiepiančią Vykd. Komitetą, o dabar (rugs. 28 d. num.) ji rašo: "...mes esame pabrėžę... kad neteisinga ir negražu skelbti, jog jeigu tik bolševikai pasitrauks iš Lietuvos (ar Pabaltijo), tai jau pasauly ir bus viskas tvarkoj, jau ir bus pastovi ir teisinga taika".

Atrodo, kad tautininkų Talkos vadui ir Clevelando laikraščiui labiau rūpėjo "nukovoti" Amerikos Lietuvių Tarybą, negu sukelti Amerikos lietuvių visuomenę prieš Chruščiovą!

ALT ragino, kad lietuviai, per prez. Eisenhowerį, reikalautų *bolševikų pasitraukimo ir nepriklausomybės grąžinimo Lietuvai.* O Rastenis su "Dirvos" redakcija sakė, kad to reikalauti *"klaidinga, neteisinga ir negražu"*.

Jei "draugas" Chruščiovas būtų aplankęs Clevelandą, tai jisai būtų turėjęs pasakyti jiems "Spasibo".

Atsišaukimo turinio klastojimas

Bet "Dirva" klastoja ALT atsišaukimo turinį.

Tame punkte 5, prie kurio prisikabino Rastenis, yra kalbama apie *taiką Europoje*, o ne apie tvarką ir taiką "pasaulyje".

Ir netiesa, kad ALT savo atsišaukime skelbė, jog bus "viskas tvarkoj", jei bolševikai pasitrauks "tik iš Lietuvos (ar Pabaltijo)". Atsišaukime kalbama apie Rusijos pasitraukimą "į savo naturalias prieškarines sienas"; tai reiškia, kad ji privalo pasitraukti *iš visų šalių ir teritorijų Europoje, kurias ji pasiglemžė arba į kurias ji įlindo Antrojo Pasaulio karo metu ir po karo.*

Į tų šalių skaičių, žinoma, įeina ir Lietuva su kitom dviem Pabaltijo respublikom. Kamgi tad ALT dar paminėjo šias šalis *atskirai*, reikalaudamas Sovietų pasitraukimo iš visų po 1938 metų pagrobtų bei pavergtų žemių? Rasteniui ir "Dirvai" tai atrodo "neteisinga ir net negražu". O mums atrodo kaip tik priešingai!

Mes manome, kad būtų negražu ir net kvaila *įsakmiai nepaminėti Lietuvos,* kada reikalaujama laisvės bolševikų pavergtoms Europos tautoms. Jeigu Lietuvos neminės patys lietuviai, tai kas besirūpins jos likimu? Rastenis su "Dirva" *sarmatijasi* pasirodyti Lietuvos patriotais.

Prieš ką jie sarmatijasi? Neturėtų sarmatytis prieš Amerikos valdžią.

Rastenis neseniai su pašaipa atsiliepė apie tai, kad ALT nuolatos kartoja, ką lietuvių delegacijai pasakė prez. Rooseveltas 1940 m. audiencijoje Baltuosiuose Rūmuose; bet pasirodo, kad jisai iš tų daug sykių kartotų prezidento žodžių nepasimokė. Velionis Rooseveltas pasakė lietuviams: *"Jūs neprivalote sarmatytis to, kad, būdami geri amerikiečiai, sielojatės likimu to krašto, iš kurio esate kilę"*. Preizdentas, toliau, pastebėjo, kad jo paties širdyje esanti "šilta vietelė" kraštui, iš kurio atvyko į Ameriką jo senoliai, — Holandijai.

Be to, JAV kongresas iš metų į metus rengia *Lietuvos dieną,* minėdamas *Lietuvos nepriklausomybės sukaktį.* Tad kieno gi akyse Amerikos lietuviai gali save diskredituoti, prašydami JAV prezidentą pasakyti Chruščiovui, kad Lietuvai privalo būt grąžinta laisvė? Nebent Kremliaus ir komunistų partijos akyse, kurie smerkia "buržuazinį nacionalizmą"! Ar Rastenis ir "Dirva" bijo nusikalsti jiems?

Lietuvos aneksija

Tačiau "Dirva" ir Rastenis užmiršta, kad Lietuva ir kitos dvi Pabaltijo respublikos yra ypatingoje padėtyje: *Stalinas jas neteisėtai įjungė į Sovietų Sąjungą.* Todėl neužtenka, kad bolševikai iš tų šalių išsinešdintų; reikia dar, *kad Sovietų Sąjunga atstatytų teisėtumą* santykiuose su Lietuva tais pagrindais, kurie buvo nustatyti 1920 m. liepos 12 d. taikos sutartim ir kitomis laisva valia abiejų šalių sudarytomis sutartimis tarp Sovietų Sąjungos ir Lietuvos.

Kitoms bolševikų pavergtoms šalims to nereikia. Sovietams pasitraukus iš Lenkijos, Vengrijos arba Bulgarijos, jos automatiškai atgauna savo tautinę laisvę, nes ir šiandien Maskva laiko jas juridiškai (teisės požiūriu) nepriklausomomis.

Teisinga taika ir amžina taika

Gindama Rastenio priešišką Am. Liet. Tarybai liniją, "Dirva" bando pasiremti "Chicago Tribune" pastabomis, kurias mes esame citavę (rugs. 22 d.).

Mes nurodėme, kad net konservatyvus Amerikos republikonų laikraštis laiko Sovietų Raudonosios armijos pasitraukimą "atgal į sovietų sienas" viena iš sąlygų, kurios galėtų įrodyti Kremliaus nuoširdumą siūlant visiškai nusiginkluoti, — tuo tarpu kai Rastenis tokį reikalavimą stengiasi visaip suniekinti.

Bet Clevelando laikraštis rašo, kad "Chicago Tribune" išreiškė "iš esmės" tokią pat nuomonę, kaip "Dirva" (Rastenis). Nes,

"Chicago Tribune viena iš esminių taikos sąlygų laiko ne tik sovietinės kariuomenės atšaukimą 'atgal į sovietų sienas', bet ir *santvarkos pakeitimą* pačioje Chruščiovo valdomoje šalyje, suteikiant *ir tenai* žmonėms teisę tikrais rinkimais be suvaržymų pareikšti savo norus, kokioje valdžios formoje jie geidžia gyventi".

B. Gaidžiūnas skaitė, bet neįskaitė.

"Chicago Tribune" kritikavo Chruščiovo pasiūlymą Jungtinėms Tautoms *visiškai nusiginkluoti,* ketverių metų būvyje, likviduojant armijas, karo laivynus ir oro jėgas, sunaikinant visus ginklus, panaikinant karo ministerijas ir armijų generalinius štabus, uždarant karo mokyklas ir t. t. ir t. t.

Kritikuodamas *šitą* Chruščiovo "visiško nusiginklavimo programą", Chicagos republikonų dienraštis pareiškė: "Mes patikėtume, kad Nikita tikrai siūlo *"taikos programą tūkstančiui metų"* (Millennium), jeigu jisai atitaisys visas Kremliaus įvykdytas piktadarybes, suteiks laisvę visoms komunistų pavergtoms tautoms ir žmonėms, neišskiriant ir pačios Rusijos žmonių.

Žodžiu, "Chicago Tribune" pasakė, kad ta Chruščiovo "programa" yra *propagandos burbulas,* kuriuo mėginama apdumti publikai akis ir supainioti rimtą nusiginklavimo klausimo svarstymą!

Visiškas nusiginklavimas užtikrins *amžiną ("tūkstanties metų")* taiką tiktai tada, kai visų, bent didžiųjų, valstybių valdžios atsižadės siekimo skriausti savo kaimynus ir savo žmones. Tai yra tolimos ateities svajonė.

Bet ar iki to laiko, kol ta svajonė nebus įgyvendinta, negali būti *teisingos ir pastovios taikos.* Ar valdžios, kad ir turinčios armijas, negali taikingai santykiauti? Ar skirtingų politinių bei socialinių santvarkų valstybės negali gyventi taikoje vienos su kitomis?

Štai koks šiandien stovi klausimas prieš civilizuotąją žmoniją. Jei atsakymas į jį būtų *neigiamas,* tai kam tada iš viso reikėtų kalbėti apie ginklavimosi sumažinimą, apie taikos sutarčių darymą arba jų vykdymą?

Tačiau sakyti, kad skirtingi politiniai režimai *negali nekariauti* vienas su kitu, reikštų priimti *bolševikinio komunizmo dėsnį,* kurį skelbė Leninas ir Stalinas ("Arba jie mus — arba mes juos").

To dėsnio, žinoma, nėra priėmusi Chicagos "Tribune". "Dirvos" rašeivos (jos pačios savo rašytojų apibūdinimas!) tiesiog nesuprato, ką jie skaitė.

Kaip taikos, taip ir tautų išsilaisvinimo klausimu, jie galvoja maksimalistiškai ir totalitariškai, sąmoningai ar nesąmoningai pūsdami į Lietuvos pavergėjų dūdą — ir trukdydami Lietuvos laisvinimo darbą.

Swifto darbininkai turės apmokėt savo draudimą

Swift and Co. pakavimo kompanija pranešė savo streikuojantiems darbininkams, kad jie turės patys apsimokėti už ligoninės, medicinos, operacijų ir polio draudimus, kitaip apdrauda nustos galiojusi. Firma sumokėjusi iki šio mėnesio galo, o nuo šiol tegul esą patys streikuojantieji moka. Swifto pakavimo įmonėse streikuoja 19,150 darbininkų jau arti mėnesio.

Įvairios mintys

Ar visomis pusėmis išjos?

Iš savo viešnagės Amerikoje Kruščiovas, be abejonės, sieks išspausti paskutinį sau naudos lašą. Tikrai pasakyti negalime, ko jis nori, bet apytikriai galima paspėlioti.

Pirmiausia, rodos, jis troško savo akimis pamatyti Ameriką, kurią nuolatos "vejasi". Aišku, per 13 dienų jis giliai su kraštu nesusipažins. Būtų gerai, jei bent pajustų nepalaužiamą amerikiečių ryžtą *gyventi savo principais* ir iš paskutiniųjų ginti savo kraštą. Kruščiovas, be abejonės, nori "užburti" Amerikos visuomenę ir pasėti mintį, kad kraštas, kuris gali "mėnulį nušauti", galingas ir turi puikią ateitį. Jis nori įsisiūlyti "dideliu vyru", kuris veda teisingą politiką ir kuria komunizmą, kaip neišvengiamą žmonijos tarpsnį po kapitalizmo.

Už to viso, tačiau, gal būt, slypi noras nutiesti kelią nusiginklavimui, kuriam Maskva kasmet paskiria iki 10 nuošimčių, jei ne daugiau, savo valstybinių pajamų, kurias ji galėtų tiksliau suvartoti savo valdinių gerovei, kurios jie vis įkyriau reikalauja.. Tačiau, nusiginklavimą jis, rodos, nori pirkti mūsų prižadu pasitraukti iš bazių užsieniuose.

Be abejonės, Kruščiovas savo vizitu nori padaryti ir kuodaugiausia įspūdžio visur: savo bendruose komisaruose Maskvoje (kur, be abejo, tupi nemaža jam priešingų stalininkų), pavergtuose kraštuose ir neutraliose valstybėse. Gal jo mintyse yra ir pasiteirauti, ar Amerika stotų jo pusėn, jei ateityje reiktų susiimti su raudonaisiais kinais, nebenorinčiais pripažinti rusus "vyresniuoju broliu". Rusų juk tik 200 milionų, o kinų 600 milionų.

Galiausia, nereikia pamiršti ir prekybos — Kruščiovas norėtų laisvai pirktis Amerikoje, kas jo diktatūrą stiprintų, ar valdinių gerovę keltų ir juos raminis laikytų. Ar nujos jis į visas šitas puses vienu vizito žirgu?

Sarūnas.

Ateity prašo pasirašyti pilnu vardu ir pavarde

Illinois valstybės sekr. Charles Carpentier primena valstijos motoristams, kad užpildydami aplikacijas 1960 metų automobiliams leidimams gauti, turi pasirašyti pilnais vardais, pirmuoju ir antruoju, ir pavarde. Pasirašyti gali kaip įprasta, bet toj eilutėj, kur pasakyta "printed or typewritten", reikia aiškiai išrašyti visus savo vardus. Tatai reikalinga, kadangi iki šiol nesykį trafiko pažeidimu atvejais buvo pakaltinti kiti žmonės, kurių pavardės buvo tokios pat.

Elvyra Dulaitienė-Glemžaitė

KUPIŠKIO APYLINKĖS ŽEMDIRBIAI

(Iš "Kupiškėnų Senovės")

19.

Jauja ir javų džiovinimas. Lietingą vasarą nupiauti javai būna nepakankamai sausi, juos prieš kuldami džiovina jaujoje, kad grūdas geriau iš šiaudo išsikultų. Jauja javams džiovinti buvo įtaisyta klojime. Linams kulti ir minti buvo statomas atskiras ūkiškas pastatas, vadinamas linams jauja.

Klojimas su jauja būdavo statomas kryžmas, t. y. vidury klojimo užpakalinės sienos buvo pristatomas trisienis priestatas — jauja. Dažniausia jauja būdavo 6 m ilgumo, įėjimas į ją būdavo iš klojimo. Jos durys nedidelės, pusantro metro aukščio, kad neišsivarstytų šilima.

Klojimas ir jauja buvo statomi iš rąstų. Visas pastatas uždengiamas šiaudiniu stogu. Jaujos sienas bekraunant, sienojus perdėdavo samanomis, kad ši patalpa būtų šiltesnė. Iš klojimo palei visą jaujos sieną ėjo plūktinės krosnies nugara. Joje buvo įtaisyta "pečionė", 40 cm ilgio ir 20 cm pločio anga, kurioje reikalui esant iš balanų sukurdavo ugnelę. Balanas skeldavo iš nespragaus medžio, nes iš spragios balanos iššokusi kibirkštis galėtų sukelti gaisrą.

Jaujos krosnį suplukdavo iš molio, palikdami plačią (70 x 70 cm) angą, pro kurią į jaują verždavosi šilima ir džiovindavo arduose sustatytus javus. Išorinėje jaujos sienoje priešais krosnį išpiaudavo 30 x 20 cm dydžio langelį, pro kurį išeidavo džiovinamų javų garai.

Jau nuo 1880 metų Kupiškio apylinkėje ėmė statyti dvigubą jaujos krosnį.. Ant pirmos plūktinės krosnies užplukdavo antrą, mažesnę, su apskrita 50 cm diametro anga. Pirmos krosnies lubose iš abiejų jos šonų padarydavo dvi apskritas skyles — liuftus. Kai apatinę krosnį užkurdavo, pro tuos liuftus į viršų verždavosi liepsna, ir pro viršutinę krosnies angą šilima eidavo į jaują. Dviguba jaujos krosnis apsaugodavo pastatą nuo galimo gaisro, nes liepsna ne taip staigiai iš krosnies išsiveržda vo, o be to, ir pirmoje eilėje javai neapsvildavo.

Jaujoje javus džiovindavo ant *ardų.* Išilgai jaujos, krosnies linkui iš vieno ir kito šono įmūrydavo sienose po du nestorus balkelius: vienus — žmogaus juostos aukštyje, o apie 70 cm į viršų nuo jų kitus. Tai buvo "ardų pastovai". Ant tų pastovų dviem eilėm sudėdavo skersai palaidas kartis. Ant apatinių karčių javus sustatydavo, o viršutinėmis kartimis užstumdavo, kad pėdai laikytųsi vietoje.

Vieno paėmimo javų pėdus nešdavo į jaują ir statydavo ant ardų varpom aukštyn. Iš pradžių pėdus sustatydavo jaujos gale pagal sieną; kai visą eilę, būdavo, pristato, tada užstumia kartimi, kad neišvirstų. Antrą pėdų eilę sustato pagal anuos ir vėl užstumia kartimi. Iš viso sustatydavo penkias ar šešias eiles, paskutinę eilę per metrą nuo krosnies.

Sustatę jaujoje javus, apie vidudienį užkurdavo krosnį. Jaują kūrendavo pats šeimininkas ir, ugnį prižiūrėdamas, vėtydavo iš ryto iškultus javus. Jauja būdavo kūrenama malkomis, kelmais apie dvi valandas. Užkūrus jaują, į vidų įsiveržia dūmų kamuoliai, tai tuoj bėgama laukan; yra sakoma: "Kad bago Juožeučius, kaip jaujų užkūrįs".

Iškūrentoje jaujoje javus palikdavo nakčiai džiūti. Paryčiu iš jaujos pėdus surinkdavo, nešdavo į klojimą, suklodavo ant laito ir įmdavo kulti. Kuliant apsišviesti jaujos pečionėje iš balanų sukurdavo ugnelę.

Kai kuriose jaujose džiovinami javai apsmilkdavo — pėdai būdavo paišini. Tada kūlėjai, nešiodami pėdus ir kuldami, ne tik apdulkėdavo, bet ir gerokai išsipaišindavo.

Grūdų valymas. Iškultus grūdus čia pat klojime, ant laito, vėtydavo nuo pelų ir dulkių. Šį darbą dirbdavo dažniausiai vyriškis. Jis su vėtykle — medine bertuve — pasemdavo iš krūvos grūdų ir siausdavo puslankiu prieš vėją. Vėjas nupučia pelus visai prie žmogaus kojų, o grūdas nulekia toliau. Sunkesnis grūdas toliau lekia, vidutinis — arčiau, o prastas, lengvas grūdas krinta prie pelų. Tuo būdu geras prityręs vėtytojas išskirdavo grūdus į tris rūšis.

Išvėtytus grūdus matuodavo su sykeliu ir pildavo į maišus. Sykelis yra 8 gorčiai arba pūdas — 16 kg. Iš klojimo maišus su grūdais nešdavo svirnan ir pildavo į aruodus. Aruodai buvo sumatuoti — žinodavo, kiek gaudavo grūdų. Geresnius grūdus supildavo į vieną aruodą, o prastesnius — į kitą.

Pelus supildavo į peludes, kurios būdavo prie klojimo pašalėje sukaltos iš lentų kaip aruodai. Pelai buvo vartojami pašarui karvėms.

Kūlimas valanu. Linų galvonus — sėmėnis — nukuldavo, miežius nupaisydavo, t. y. miežio grūdą atskirdavo nuo akuoto, ir kitą vasarojų nukuldavo su valanu. Tik dobilus kuldavo su kultuvais, nes jų maži grūdeliai.

Valanas būdavo padaromas iš postorio (40 cm diametro) pusantro metro ilgio rąstagalio. Jo vienas galas laibesnis, kad geriau aplinkui riedėtų, — šitaip ir pats medis nuauga. Visą rąstagalio paviršių kas 10 cm apkala išilginiais nuskeltais pagaliais, taip kad nuskeltasis pagalio šonas glaudžiai prigultų prie rąstagalio, o jo apvalaini šonai būtų paviršiuje.

Būdavo valanų, kurių rąstagalis tankiai prikalinėtas 25 cm ilgio ir 5 cm diametro stačių kuolelių. Šitoks stačiais kuoleliais pasišiaušęs valanas geriau kuldavo, bet rečiau pasitaikydavo, nes jį sunkiau buvo padaryti. Prie valano pritvirtindavo pusiaurėmį, kad valanas, besirisdamas ant ašelių, neužgautų arklio kojų. Valano galuose būdavo įkabinami lininiai valkčiai, į kuriuos įkinkomas arklys, kuris traukdavo valaną ratu per paklotus javus ir juos nukuldavo.

Javus su valanu nukuldavo manieže, įrengtame prie klojimo galo, po tam tikra pastoge.

Dėl atsiliepimų apie paskutinį lietuvių gydytojų suvažiavimą Clevelande

Turiu galvoj straipsnį, tilpusį Naujienų rugsėjo 11 dienos numeryj. Pasirašė Hipokratas (!)

Autoriaus pareikštą nuomonę reik laikyti jo asmeniška nuomone, ir nemanau, kad jam būtų pritarusi suvažiavimo dauguma. Dėl dviejų principinių dalykų čia noriu pasisakyti.

1. Autorius mano, kad mediciniškuose pranešimuose nebuvo nieko naujo pranešta ir viską, kas buvo girdėta, galima rasti plačioj mediciniškoj literatūroj arba išgirsti amerikiečių gydytojų susirinkimuose apskrityse arba ligoninėse.

2. Autorius sugestijonuoja, kad lietuvių gydytojų suvažiavimuose būtų kalbama daugiau apie visuomeninę mediciną, apie gydytojo visuomeninininko vaidmenį, na ir apie "sveikos lietuviškos dvasios" išlaikymą, o mediciniškų pranešimų būtų mažiau arba galėtų visai jų nebūti. Autoriaus išmanymu, tas būtų daug įdomiau ir pačiai lietuvybei naudingiau.

Pirmuoju reikalu norėčiau pasakyti, kad jokie periodiniai visuotini suvažiavimai nesiekia tikslo "mokytus pamokyti", arba ką nors naujo, dar iki tol nežinomo, paskelbti. Teorinėje ir praktiškoj medicinoj ant kiekvieno žingsnio susiduriame su nenusistovėjusiais dalykais, — su dalykais, apie kuriuos gali būti įvairių nuomonių. Apie senus, nusistovėjusius dalykus nuomonės taip pat dažnai reviduojamos. Suvažiavimai duoda progą pasikeisti nuomonėmis pranešimuose ir diskusijose. Kiekvienas, kuris sugeba žinias ne vien absorbuoti, bet gali kaiką ir patsai išspinduliuoti, turi gerą progą pasinaudoti suvažiavimo tribūna. Moksliniuose kongresuose dažnai būna taip, kad visiems gerai žinomą dalyką debatuoja keli aukštai kvalifikuoti to klausimo žinovai ir jie neprieina prie vienodos nuomonės. Nėra taip, kad perskaitei žurnale vieną kitą straipsnį ir jau viską žinai.

Tarpu mūsų pranešėjų Clevelando suvažiavime buvo keletas tokių, kurie tomis pačiomis ar panašiomis temomis pranešinėjo didžiųjų Amerikos ligoninių susirinkimuose, arba akademiniuose susirinkimuose. Jeigu juos galėjo išklausyti amerikiečiai, tai matyti juos rimtai vertino. Kodėl gi kažkas iš lietuvių norėtų juos suminorinti. Jeigu norėtų matyti ką nors geresnio, tepadaro patys ką nors geresnio.

Man rodos, mūsų "Hipokratas", akcentuodamas savo straipsnyj "sveiką lietuvišką dvasią", neturėtų baidytis ir mediciniškų pranešimą lietuvių kalba, o jeigu juose randa ką nors taisytino, tai geriausia yra tuo reikalu pasisakyti pačiame suvažiavime.

Antruoju klausimu norėčiau pasakyti štai ką. Kaip bebūtų įdomūs pranešimai iš visuomeniškos medicinos ir apie gydytojų visuomenininkų veiklą praeityj ir dabartyj, visvien jais suvažiavimo programos neužpildysime. Banketai ir pobūviai, kad ir labai malonūs ir net naudingi bendravimo prasme, visvien jie paliks tik kaipo prie das prie pagrindinės suvažiavimo programos. Programinį pagrindą gali sudaryti tik mediciniški pranešimai lietuvių kalba, kitaip suvažiavimas nebus profesinis.

Suvažiavime dalyvavo visa eilė jaunų mūsų specialistų iš įvairių sričių: chirurgijos, ginekologijos, patologijos, radiologijos, phtysiologijos ir kitų. Jie jau atliko reikalingą stažą ir jiems aprobuotos teisės dirbti pasirinktoje srityje kaipo specialistams. Pirmieji ledai pralaužti, neabejojų, kad jie avansuos pirmyn, kaikam pavyks išplaukti ir į platesnius vandenis. Tarp bendros praktikos gydytojų taip pat ats iras tokių, kurie nepasitenkins savo kabineto rutina ir klausimu pranešimų apskričių susirinkimuose, bet panorės ką nors ir iš savęs išspausti. Nepaleiskime jų visų iš akių, duokime jiems lietuvišką tribūną, kur jie galėtų pareikšti savo žinias ir patyrimą lietuvių kalba. Kitaip nutruks ryšis su jais ir Amerikos lietuvių gydytojų susivienijimas jiems bus neįdomus, jie atsipirkinės nario mokesčiu ar šiaip pripuolamomis piniginėmis duoklėmis, bet savo darbu prisidėti jiems nebus progos. Nors jie kalbės lietuviškai ir bus gerais lietuviais, bet jie pamirš lietuvišką terminologiją, jiems pritruks lietuviškų išsireiškimų mediciniškoms sąvokoms apibūdinti. Mediciniška kalba yra specifinga savo pavadinimais ir sąvokomis, čia reikalingas šioks toks išsimiklinimas. Tiems, kurie studijavo mediciną vokiečių ar anglų kalba, jau dabar nelengva parašyti mediciniską straipsnį lietuvių kalba, nes jie medicinoj galvoja tąja kalba, kuriąja medicinos mokėsi. Vienas suvažiavimo dalyvių jau dabar skaitė savo pranešimą anglų kalba, o kas bus po 10-ties metų?...

Lietuvybę turime palaikyti nevien tik megzdami ryšius su lietuvių bendruomene, bet ir visose kitose gyvenimo šakose, taip pat ir profesinėse. Kitaip mūsų lietuvybė nepajėgs eiti kartu su gyvenimu. Yra darbų, nuo kurių negalime atsipirkti piniginėmis premijomis, ar šiaudiniai — patriotiškais šūkiais bei tokiomis pat rezoliucijomis. Reikėtų sudaryti platesnes galimybes spausdinti mediciniškus straipsnius lietuvių kalba. Jeigu mes turėsime nors pusėtino lygio mediciniską literatūrą lietuvių kalba, mes tuo pačiu daug pasitarnausime lietuvybei ir net lituanistiškai.

Mediciniški pranešimai gydytojų suvažiavimo programoje turi užimti pagrindinę vietą. Žinoma, jie turi būti daromi lietuvių kalba. Svetima kalba gali būti leista išimties keliu, tik nemokančiam lietuviškai. Amerikos liet. gyd. sąjungos vyr. valdyba suvažiavimo programos sudarymu turi pradėti rūpintis bent vienais metais anksčiau prieš suvažiavimą. Kongresų praktikoj priimta pačiame kongrese aptarti sekančio kongreso pagrindines mokslines temas ir numatyti joms bent svarbesnius pranešėjus. Mediciniską suvažiavimų programą reik pradėti planuoti anksti ir rūpestingai, nes kitaip gali išeiti pripuolamų ir ant greitųjų paruoštų pranešimų vinigretas. Praeitam lietuvių gydytojų suvažiavimui Clevelande to prikišti negalima.

Labai gerai, kad "Hipokratas", pats to visai nejausdamas, šiuos klausimus iškėlė ir davė progos pasisakyti.

V. Kanauka, MD

C. L. Choro "Pirmyn" auksinis koncertas

Kaip bene visi jau girdėjo, Chicagos Liet. Chorui "Pirmyn" šiemet sueina 50 metų amžiaus ir savo auksiniam jubiliejui iškilmingai paminėti choras rengia didelį koncertą, kuris įvyks šio spalio 25 dieną Maria High mokyklos auditorijoje.

Kas yra Pirmyn Choras?

Chicagos Liet. Choras "Pirmyn" buvo suorganizuotas 1909 metais. Jis yra seniausias Liet. Choras pasaulyje.

PIRMYN yra vienintėlis Amerikos Lietuvių Choras aplankęs Lietuvą (1938 metais) kai Lietuva šventė savo 20 metų Nepriklausomybę. Choras davė 20 koncertų visoje Lietuvoje ir visą nuo koncertų pelną aukojo Ginklų Fondui.

1941 metais, Chicagoland Music Festivale, PIRMYN laimėjo pirmą prizą tapdamas geriausias mišrus choras penkių valstijų ribose. Šį muzikos festivalą kasmet rengia Chicago Tribune dienraštis.

PIRMYN yra pirmutinis Lietuvių choras statęs ištisas operas: "Cavalleria Rusticana" 1937, "Carmen" 1940 ir 1941, "L'Elisire D'Amore" 1942. Choras taipgi atliko ir daugelį lengvesnių operečių: "Linksmoji Našlė", "Čigonų Baronas", "Kornevilio Varpai", "Cukrinis Kareivis", "Meilės Daina", "Die Fledermaus", "Parduotoji Nuotaka".

PIRMYN yra koncertavęs ir statęs operas eilėje Amerikos didmiesčių: New York, Detroit, Cleveland, St. Louis ir Toronto, Canada. Taipgi dalyvavo Chicagos Pasaulinėje Parodoje, 1933 ir 1934 metais atstovaujant Lietuvių Dieną, ir dainavo Lietuvių Dainų Šventėje, 1956 metais.

Kas yra Pirmyn choro nariai?

Daugumas Pirmyn choro narių yra muzikos studentai, nes tik Pirmyn choras suteikia progos pažinti ir išmokti operas, ištobulinti savo balsus ir pagerinti savo muzikinius užsimojimus. Čia kiekvienas choro narys turi progos tapti solistu, nes koncertus ir operas stato tiktai savo jėgomis. Tad nenuostabu, kad iš Pirmyn choro iškilo eilė solistų, kurie pasiekė Chicagos ir Metropolitan operas, taigi solistai, kurie dainuoja profesionalinėse operečių kompanijose.

Per 50 metų Pirmyn choras išauklėjo didelę čia gimusių Amerikos lietuvių patriotų grupę.

Visų studentų dėmesiui!

Lietuvių Studentų Sąjungos Čikagos skyrius šaukia visuotiną susirinkimą spalio 2 d. (penkt.) 7:30 val. vakaro, Vyčių salėje, 2453 W. 47th St. Programoje: Skyriaus valdybos rinkimai. Po programos bus šokiai.

Susirinkimas yra labai svarbus. Prašome visus dalyvauti ir atsivesti savo draugus ir drauges, o ypatingai pradėdančius studijuoti.

—Skyr valdyba.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS.

RICHARD R. RUMČIKAS
Lietuvis Aliejaus Išvežiotojas
3735 W. 59th ST. CHICAGO 29, ILL.
SINCLAIR HEATING OIL SuperFlame
Pataria pirkti pas jį geriausią aliejų savo pečiams, furnisams ir įvairiems šildytuvams. Susidarykite reikalingas atsargas dabar, kad šalčių metu nebūtų rūpesčių. Jis parūpins pilną pečių ir furnisų aptarnavimą. Būtinam reikalui esant—pristatome ir sekmadienį.
Telefonuokite šiandien:
LU dlow 2-7150

Visuomet mokėjome aukštus dividendus
DABAR JUOS DAR PADIDINOME 1/2%
TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI
Kešiuojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus.
VISOS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI $10,000.00.
CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir penktad. nuo 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidudienio.

RUOŠIAME KELIONES PO VISĄ PASAULĮ
Lėktuvais, garlaiviais ir busais vežame ekskursijas į Europą, Rusiją, Afriką, Pietų Ameriką, Kanadą ir kitus kraštus pigiomis kainomis. Teikiame tiksliais žinias, siunčiame palydovus. Kreipkitės laišku arba žodžiu į Chicagoje vienintėlę lietuvių kelionių agentūrą
WIDE WORLD TOURS, INC.
EVERGREEN PLAZA (95th and S. Western Ave.)
Phone: GA 2-0640 — Walter Rask-Rasčauskas

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

visą Spalio-October mėnesį — Illinois gub. William G. Stratton paskelbtu TAUPYMO IR SKOLINIMO MĖNESIU — vaišins visus savo taupymo ir skolinimo narius bei svečius skania kava, lietuviškų sūrių ir kitais skanumynais. Kviečiame visus aplankyti mus. Kviečiame ir tuos, kurie pas mus dar netaupo.

CHICAGO SAVINGS turtas jau viršija $36,000,000.00. Mūsų įstaiga stipri ir saugi, bet didesniam saugumui kiekvieno taupytojo santaupos apdraustos federalinėje valdžios įstaigoje. Per 36 metus CHICAGO SAVINGS visada pilnai išmokėjo taupytojams indėlius aukštesniais dividendais negu daugumas panašios rūšies įstaigų mokėjo.

Argi galite rasti tinkamesnę, saugesnę ir pelningesnę finansinę įstaigą taupomiems pinigams laikyti?

Be to, pas mus taupytojai veltui gauna visą eilę patarnavimų. Mes iškeičiame šeimos čekius ir mokame įvairiausias šeimos bilas. Mūsų įstaiga yra moderniškiausiai įrengta vien tik taupytojų patogumui. Kviečiame visus, kurie pas mus nėra buvę, užeiti, apžiūrėti įstaigą, o Spalio mėnesį ir pasivaišinti.

JOHN PAKEL, Prezidentas

Chicago Savings and Loan naujoji įstaiga

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Avenue Telef.: GRovehill 6-7575
ATDARA: Pirmadienį 12 iki 8, antradienį 9 iki 4, trečiadienį uždaryta visą dieną. Ketvirtadienį ir penktadienį 9 iki 8, šeštadienį 9 iki 12:30 valandos.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.
SAVINGS INSURED UP TO $10,000
MUTUAL FEDERAL DABAR VISIEMS TAUPYTOJAMS
MOKA 4% PER METUS
Dividendus mokame birželio 20 d. ir gruodžio 31 dieną.
Partrauksime Jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
Chartered and Supervised by the U. S. Government

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES ir GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. tel.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel.: PRospect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
arba
434 Algona Ave., Elgin, Illinois
Tel.: OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirt. ir penktadienį nuo 1—4 ir 7—9; antrad. nuo 1—5, treč. ir šeštadienį tiktai susitarus.

PR 6-1795, rez.: Batavia, Ill., 4287M1
DR. JONAS G. BYLA
Nervų-smegenų ligos, chirurgija
OAKLEY MEDICAL BLDG.
2300 West 51st Street
Valandos tik pagal susitarimą.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1—3 ir 6—8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1—4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1—4 popiet ir 6—8 vak. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso telef.: GA 5-4800
Rezidencijos: GA 3-6630
Dr. Gražina-Irena KAGANIEC
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10002 SO. KEDZIE AVENUE
Kasdien 4—7. Šeštadieniais 2—5. Trečiad. ir kitu laiku tiktai susitarus.

Telef. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais 12—4 val.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—3. Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6—9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2454 W. 71st ST. (71st ir Campbell)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4063 ARCHER AVENUE
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 po pietų, 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų BE 3-7786

Ofiso telef.: CLiffside 4-2896
Rezidencijos: WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Šeštad. 2-6 val. po pietų.

DR. M. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos tik susitarus.
PRospect 6-1930

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba TR 3-5577
OFISO val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v., šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: GIbson 8-6195
Priėmimo val.: Pirm., Antr., Ketv. ir Penktadieniais 2—4 val. ir 6—8 val. Trečiadieniais ir šeštadieniais nepriima ligonių.

C. Z. VEZEL'IS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2244
Valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2650 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 2 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 METŲ PATYRIMAS
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10—2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — ar specialę akį pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja 29 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616

STANKUS Construction Co.
Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybos pastatų.
Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas:
PRospect 8-2013
7403 SO. WESTERN AVE.
CHICAGO 36, ILL.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA.
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
(MOVING)
PERKRAUSTAU
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
1960 METŲ TV APARATAI
išsimokėtinai. — Priimam senus.
RADIJAI, FONOGRAFAI, VOKIŠKI APARATAI.
PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Visi programai iš WOPA, 1490 kil. AM, 102-7 FM
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10—11 val. ryto. Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARUŠKOS: pirmad. 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Proteinų maistas prieš širdies ligas vaistas

Chicagos mokslininkas Dr. Louis N. Katz, širdies ligų specialistas Michael Reese tyrinėjimų institute, pareiškė antradienį, kad tyrinėjimais ir eksperimentais su gyvuliais nustatyta, jog širdies arterijų ligos greičiausiai pasireiškia dėl nebuvimo lygsvaros tarp suvalgomų riebių ir proteinų, ir kad proteinai, vadinami gamtos "statybos plytomis", gali būti geriausia apsauga prieš širdies koronarines ligas. Laboratorijose nustatyta, kad tais atvejais, kur proteinų vartota maistui mažiau kaip riebalų, buvo sukeliamos širdies ligos. Dr. Katz ir jo bendradarbiai pataria, kad žmonės grįžtų prie tokio maisto, kokį valgė žmonės prieš kokius 50 metų.

New Life Delicatessen
Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED ST.
VIctory 2-7666
Jonas Grinius, savininkas

LABIAUSIAI LAUKIAMA
KALĖDŲ DOVANA

Vilnonis megztinis, vilnonė medžiaga paltui ir siutui, odiniai batai, skustuvas, plaukams kirpti mašinėlė ir deimantinis rėžtukas — $80.

Primokėjus $22.95, pridėsime 16 jardų rayon suknelėms ir pamušalams ir 5 skareles.
(Pažymėti vyrui ar moteriai ir dydį).

Išsiųskite jau dabar per seniausią lietuvišką įstaigą ir pamatykite mūsų įvairiausias prekes vietoje, kurių kainos tikrai žemos.

Taip pat siunčiame akordeonus, maistą, vaistus ir jūsų atneštus siuntinius.

PATRIA GIFT PARCEL CO.
3741 West 26th Street
Chicago 23, Ill. CR 7-2126

Siunčiame siuntinius
pigesnėmis kainomis, kaip bet kur kitur, pavyzdžiui 6 vyriškų kost. medžiaga su persiuntimu tik $61.50. Galite ir prie atneštų siutinių dasipirkti įvairių prekių žemiausiomis kainomis. Be to vaistų siuntimas iš Anglijos kainuoja tris kartus pigiau, negu iš Amerikos. Ateikite ir įsitikinsite siuntimo ir prekių pigumu. EXPRESS GIFT PARCEL CO, ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St. Telef. LA 3-2021. Nuo 9 iki 6, pirmadienį ir ketvirtadienį iki 9 v. v. A. Kavaliauskas. (Sk.).

350,000 čikagiškių paleidžiami pensijon

Mėro Daley įsteigta komisija senesniųjų piliečių reikalams (Commission for Senior Citizens) antradienį Sherman viešbutyje buvo sušaukusi susirinkimą seno amžiaus žmonių problemoms aptarti. Pasirodo, kad 350,000 čikagiškių, kuriems artėja 65 metų amžiaus riba, laukia savo eilės būti atleisti "į pensiją". Kaip tiems žmonėms padėti prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų, miesto valdžia greitu laiku pradės vykdyti patarimų programą, bendradarbiaujant su Civil Service komisija ir pensijų grupėmis, pareiškė mėras Daley, kalbėdamas tame susirinkime.

Gengsteriai eina į biznį

Federaliniai agentai ir Chicagos pareigūnai uždarė mėnesiui ir veda tyrinėjimus Twin Food Products firmos, 3250 Wentworth Ave., kuri pristatinėjo riebalus (shortening) restoranams ir viešbučiams. Raporte tuo reikalu pranešama, kad šioje kompanijoje turi interesus du kriminalinio sindikato gengsteriai: Philip Alderisio ir buvęs bankų plėšikas Albert (Obbie) Frobatta ir kad tokie vyrai, kaip kalėjime už nusikaltimus sėdėjęs Meyer Ditlove, Sam Battaglia ir Marshall Caifano, kriminalinio sindikato smogikas (gunman). Jie buvę šios kompanijos "agentai pardavinėtojai", vartoję savo muskulus, priversdami naktinius klubus ir restoranus pirkti jų produktus.

Reikia saugotis Nikitos

Sen. Hubert Humphrey (dem. iš Minn.), kalbėdamas Conrad Hilton viešbutyje pirmadienį, patarė saugotis Nikitos Chruščiovo "sugyvenimo" serenadų, kas esą niekas kita, kaip noras išgauti pripažinimą tos padėties pasaulyje, kokia yra šiandien (tatus quo). Jis pareiškė, kad rusai panaudoja "politinių manevrų, ekonominės kompeticijos, mokslo, technologijos ir propagandos ginklus, viską nukreipdami į vieną tikslą, kad Maskva pasidarytų pasaulio jėgos centras".

Dėmesio, dėmesio!

Tik ką gautos naujos rašomosios mašinėlės lietuvių, anglų ir kitų kalbų raidynais. Savo kokybe ir kaina jos neturi konkurencijos. Šios mašinėlės labai tinka siųsti į Lietuvą. Užsakę mašinėlę ir atsiuntę šį pranešimą gaus gražią dovaną.

J. KARVELIS,
3322 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel.: YArds 7-0677

1909 1959
STANDARD FEDERAL
Chicagos stipriausioji įstaiga

Laiminga ateitis priklauso tiems, kurie taupo SAUGIAI dėl jos. Jau virš 50 metų sėkmingai tarnaujame lietuviams.

- Kodėl neskolinti iš Standard Federal, kurioje daug sutaupysite?

4% DABAR MOKAME VISIEMS TAUPYTOJAMS

JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH JR., Manager
TURTAS $70,000,000.00
ATSARGOS $6,000,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: VIrginia 7-1141

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šešt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Treč. visai neatidaroma.

Josephine Goodyear

Balfo koncerte, kuris įvyks Marijos mokykloj spalio 4 d., 4:30 val. vakaro, kunigaikštytės Birutės giesmėj pavaizduos išraiškos šokiu.

Strattono rūpesčiai

Illinois gub. Stratton pareiškė, kad apsisprendimas, ar jis vėl kandidatuos 1960 metais trečiam terminui į gubernatorius, priklausys nuo to, ar respublikonai turės stiprų kandidatą į US senatorius. Jis vis tebetiki, kad Mrs. Margueritte S. Church, kongresmanė nuo Chicagos šiaurinės dalies, stos į lenktynes su senatoriu Paul Douglas, demokratu. Tuo reikalu Stratton kalbėjosi su Mrs. Church 2 valandas praeitą asvaitę.

Stratton nusiskundė, kad respublikonai neturį tvirto kandidato į gubernatorius, kaip eventualaus (jo) įpėdinio. Tačiau reporterių klausinėjamas, jisai pakartojo neturįs tikslo kandidatuoti į senatorius.

700 Swifto darbininkų grįžo pirmadienį darban

Swift ir Co. Chicagoje pranešė, kad 700 darbininkų iš 1,200 streikuojančių pirmadienį grįžo į darbą, gaudami 8½ cento valandai pakėlimą ir kitus pridėčkus. Streikas, kuris tęsiasi jau 26 dienas, yra palietęs 1,450 darbininkų dviejose šios firmos pakavimo dirbtuvėse Chicagoje. Visame krašte streikuoja 19,150 pakavimo darbininkų, UPWA ir AFL-CIO narių.

Gazolino mokesčiai pakelti vienu centu

Kelios didžiosios gazolino kompanijos praneša, kad nuo šio ketvirtadienio pakelia gazolino mokesčius 1 centu nuo galiono. Tas mokestis kongreso buvo priimtas ir prezidento pasirašytas, kad iš jo galėtų statyti federalinių plentų sistemą. Kadangi gazolino parduotuvės to mokesčio negalinčios apsorbuoti pačios, tai jie uždedami gazolino pirkėjams.

Pora mirusi sykiu

Išgyvenę 42 metus moterystėje Charles Haas, 68, ir Maud, 63 metų, mirė antrad. Zion (Ill.) ligoninėje tą pačią minutę. Mrs. Haas atvežta po širdies smūgio ligoninėje mirė 9:45 val. ryto, ir žmoną atlydėjęs Mr. Haas susmuko ant grindų negyvas tuo pačiu momentu.

Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI

Brighton Parko Lietuvių Moterų klubo susirinkimas įvyks ketvirtad., 1959 m. spalio (Oct.) 1 d., 7:30 val. vak. Vengeliausko svetainėje, 4500 S. Talman Ave. Visos narės prašomos dalyvauti.
—Nellie Wilcop, nut. rašt.

—**Mieli bičiuliai!** Savo gimtadienį noriu praleisti mielųjų draugų tarpe. Kviečiu Jus su savo draugais atsilankyti mano užeigoje "Palangoje", esančioje 3212 S. Halsted St., penkt., šešt. ir sekm., spalio 2, 3 ir 4 d. d. Būsit pavaišinti lietuvišku krupniku ir gardžiais užkandžiais. Smagiai praleisite laiką jaukioje aplinkoje.
Kunigunda. (Sk.).

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

BOX PLANT HELP
Now taking applications for experienced personnel in the following positions:
- PRINTER SLOTTER OPERATORS AND HELPERS
- SCORE AND SLITTER OPERATORS AND HELPERS
- TAPER - STITCHER OPERATORS AND BUNDLERS

Excellent opportunity with a growing organization.
GAYLORD CONTAINER DIV.
CROWN ZELLENBACH CORP.
5211 WEST 66th PLACE

SOLDERERS
WIRERS
- PATYRUSIŲJŲ RADIO IR TV MERGINŲ
- DYKAI HOSPITALIZACIJA IR GYVYBĖS APDRAUDA
- KOMPANIJOS TURIMA KRAUTUVĖ (Commissary)
- APMOKAMOS ŠVENTĖS IR ATOSTOGOS
- KALĖDŲ DOVANA (BONUS).

REVERE CAMERA CO.
320 East 21st Street

GENERAL OFFICE
Expanding organization has permanent positions available for women 30-40 yrs. of age. Typing essential, must be willing to make decisions. Have knowledge of filing and detail.
PLASTIC CONTACT LENS CO.
5 So. Wabash
Room 412

PRODUCTION TRAINEES
2 week training program will aquaint you with our operation. You will then be placed on one of our 3 permanent shifts. Each shift works 40 hours plus 8 hours overtime each week. There is an excellent opportunity for young women to grow with a expanding organization. All benefits including profit sharing.
PLASTIC CONTACT LENS CO.
5 So. Wabash
Room 412

LITE STENO, typing, general office work, full Company benefits.
1534 So. Ashland Ave. CH 3-3022

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

PRODUCTION TRAINEES
2 week training program will aquaint you with our operation. You will then be placed on one of our 3 permanent shifts. Each shift works 40 hours plus 8 hours overtime each week. There is an excellent opportunity for young men to grow with a expanding organization. All benefits including profit sharing.
PLASTIC CONTACT LENS CO.
5 So. Wabash
Room 412

REIKALINGAS nevedęs vyras nedideliam ūkyje netoli Chicagos. Kambarys, valgis ir atlyginimas. Teirautis 1840 So. Halsted St., Seibutis, telef.: CA 6-5821.

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

JEI NORITE PIRKTI NAMĄ, tai pasitarkite su kontraktorium. Turime keletą naujų namų. Jei nepatiks, tai mes pastatysime pagal Jūsų užsakymą.
Telefonuokite arba kreipkitės asmeniškai pas
BORCHERT and JUSTICE
11654 So. Longwood Drive
Chicago 43, Illinois
Tel.: BEverly 3-1739

GENERAL CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile įdėjimas ir kita.
LIUDAS TAUJENIS
2609 West 69th Street
PRospect 6-4624 ar HEmlock 4-5848

TRUMPAI

—**Dr. Justina Žirgulis,** įvairių nervų ir proto ligų specialistė, šį penktadienį ,spalio 2 d., 7:30 val. vak. Jaunimo Centre Amerikos Lietuvių Vaiko Ugdymo draugijos susirinkime skaito paskaitą "Nervinių sutrikimų priežastys ir kilmė". Po paskaitos bus demonstruojama 25 minučių garsinė filma "Piktas berniukas". Įėjimas laisvas. Visi kviečiami. —**Valdyba.**

Akademinio Skautų Sąjūdžio Čikagos sk. ruošiamas RUDENS LAPŲ BALIUS įvyks spalio 24 d. gražiose South Shore Country Club patalpose. Veiks puikus bufetas. Šokiams gros garsus 10 asmenų orkestras. Dėl rezervacijų prašau skambinti YArds 7-0611 arba HE 6-2895.

—**Mrs. Mary Leppa (Liepa),** 5659 So. Maplewood Ave., serga ir nuvežta į Billings ligoninę, kambarys 520 W. Draugai ir draugės, kurių ligonė daug turi, linki jai greičiausiai pasveikti. Daugelis ją ir asmeniškai aplanko.

Mrs. Leppienės dukters duktė, Miss Marian Baranoski (Bertos ir Bruno Baranoskių duktė) šį šeštadienį švenčia savo 17 metų amžiaus sukaktį.

Voverė sužeidė medžiotoją

Carl Pittinger krūmuose ties Grafton, Ill., šaudė voveres ir dvi nušovė. Trečioji voverė iš medžio šakos metė Pittingeriui riešutą, pataikydama stačiai į akį. Pittinger, 40 metų, turėjo važiuoti į ligoninę akies gydyti.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

NEMOKAMAI
PATARNAVIMAS IŠNUOMAVIMUI
Turime laukiančiųjų sąrašą.
Greitam patarnavimui skambinti
PRospect 8-2233
BELL-VARPAS
5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTMENTAI TURIME gerus nuomininkus. Savininkams nereikia nieko mokėti. Telefonuokit bet kada. Noel Realty Co. 6001 So. Kedzie. PRospect 8-5353

IŠNUOMOJAMAS nedidelis 4 kamb. butas, vonia, šiltas vanduo; dviem ar vienam suaugusiam be vaikų.
4629 So. Wood St. FR 6-1273

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA GROSERNĖ ir mėsos krautuvė su namu arba be namo; yra kambarys užpakalyje. 2350 S. Leavit. FR 6-3079

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieriuotojai

DYKAI dekoravimas ir užpildymas plyšių (calking) mažuose namuose, jeigu malevos ir darbas kaštuoja $150. Paliūdymai. HUmboldt 9-5000.

Iš niekų pasidarė $40,000,000 pelno

Nustatyta, kad mirusi Ada Wrigley, čiulpiamos gumos išradėjo Wm. Wrigley našlė paliko $4,900,518 turto, už kurį paveldėjimo mokesčių nustatyta federalinių $1,806,238 ir Illinois mokesčių $322,570.

Mrs. Wrigley prieš 11 metų buvo gavusi širdies smūgį ir nuo to laiko išgyveno be sąmonės. Jai mirus prasidėjo skirstymas tarp giminių jos vyro turtų, kurie siekia daugiau kaip 40 milijonų dolerių. Visa tai iš Wrigley sugalvotų guminių žindukų suaugusiems (chewing gum).

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniais išmokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

DU BUTAI: 5 ir 3 kmb. Gazo šildymas. $72 pajamų į mėn. ir 5 kmb. butas savininkui. Sklypas 50x135 pėdų. Vaisiniai medžiai. Arti 73-čios ir Harlem. $15,500.

ERDVŪS KAMBARIAI. Gražus 3 butų mūr. Marquette Pk. Visi butai po 3 miegamus. 3 auto mūr. garažas. Stokeris. $40,000.

TVIRTAS 6 didelių butų mūro namas puikioje vietoje tik $40,000. Apie $6,000 metinių pajamų.

KIRPYKLA su visais įrengimais ir užpakalyje 4 kmb. butas. Šildymas karštu vandeniu alyva. Stiprus namas. 2 auto garažas.

RINKTINĖJE VIETOJE Oak Lawn 6½ kmb. moderniškas mūr. 8 mėnesių gražus namas. Visi kambariai dideli. Žiem. alum. langai ir durys. Sklypas 60 pėdų. Pats namas 29x50 pėdų dydžio. $21,500.

PAJAMŲ BUNGALOW Gage Parke: 4, 3 ir 2 kmb. Sklypas 37½ pėdų. 2 auto garažas. $21,500.

DAR ŠIĄ SAVAITĘ galima įsigyti 10 metų vienos šeimos mūr. namą—4 kmb. apačioje ir 3 kmb. viršuje—už $17,000. Paskubėkite!

DU LOTAI—sklypai, vienas šalia kito, viso 50 pėdų. Archer Ave. tarp Pulaski ir Kedzie. $7,500.

ARTI KEDZIE ir 66-os, netoli parko 5 kmb. mūr. bungalow. Be to dar 2 kmb. viršuje. Gazo šildymas. Garažas. $20,000.

MŪR. 3 BUTŲ: 5, 3 ir 4 kmb. Aut. šildymas karštu vandeniu alyva. Įmokėti $5,000. Savininkas duos paskolą. Kaina $19,000.

8 KAMBARIŲ, 5 miegamųjų, rezidencija Gage Pk. Įrengtas rūsys. Šildymas alyva. Sklypas 40x125. Dvigubas garažas. $29,500.

MARQUETTE Pk. 6 metų 2 butų po 4 kmb. mūras. Dvi atskiros šildymo sistemos. Žieminiai alum. langai. $34,500.

PRIE Marquette Rd. tarp Ashland ir Damen gražus mūr.: 6, 6 ir 2½ kmb. butai. Šildymas karštu vandeniu alyva. Dvigubas garažas. $27,000.

ERDVUS 6 kmb. mūr. bungalow arti Marquette Pk. kolonijos. Šildymas karštu vandeniu. Yra gazo leidimas. 2 auto garažas.

4 MIEGAMŲJŲ, 6 kmb. 10 metų namas. Apsauga nuo potvynio. Garažas. Sklypas 30 pėdų. $22,500.

NEPRALEISKITE šios progos! Du mūr. namai. Savininkui 4 kmb. butas, krautuvė ir dar pajamų $175 į mėn. Kaina $23,000.

GERAS INVESTAVIMAS NETOLI 79-os ir Bishop. 4 butų mūr. Gazo šilima. 3 auto garažas. $340 mėnesinių pajamų. Pigus.

MŪR. 2 PO 6 ir 4 kmb. rūsyje. Šildymas alyva karštu vandeniu. Garažas. Platus sklypas. $31,500.

5 APARTMENTAI ir taverna Marquette Pk. Autom. šildymas alyva. Apsauga nuo potvynio. Šalia sklypas. $54,000.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET Visi telefonai: WAlbrook 5-6015

BRIDGEPORTE
$240 pajamų ir savininkui butas — 2 namai — 1 mūrinis, kitas medinis, 5 butai 6 kamb. ir 4 po 4, gzau šildomas, už netikėtą kainą, tik $16,500.

MARQUETTE PARKE
2 aukštų mūrinis, 5-4 kamb. 50 pėdų sklypas, gazu šildomas; garažas, kilimai, alum. langai, tuoj pat galima užimti; tik $25,900.

1½ aukšto medinis, 5 ir 3 kambariai, plytelių vonia, garažas. Tiktai $14,500.

Oak Lawn, modernus 4 kamb. medinis 6 metų senumo, 50 pėdų sklypas, gazo šilima, garažas, apsėmimo kontrolė, alum. langai; tik $16,500.

GAGE PARKE
5 kambarių mūrinis 10 metų senumo, plytelių vonia, kabinetinė virtuvė, gazu šildomas, garažas, kilimai, aluminum langai. Tik $16,900.

MARQUETTE MANOR
4 butų mūrinis, 2 po 4 ir 2 po 3; karštu vandeniu šildymas, garažas. Tiktai $35,900.

BRIGHTON PARKE
5 kamb. namas ant 30 pėdų sklypo su plytelių vonia ir kabinetine virtuve; gazu šildomas. Reikia pamatyti. Tiktai $11,800.

NEPAPRASTAS INVESTAVIMAS!
12 apartm. namas (6), duodantis $12,720 pajamų per metus—5½ karto nuoma. Pamatykite—įsitikinsite.

BRIGHTON PARKO CENTRE
2 aukštų mūrinis, 3 butai po 4 kambarius ir krautuvė. Mūrinis garažas, nešantis aukštas pajamas. Pilna kaina tiktai $31,000.

BRIGHTON PARKE
2 aukštų mūrinis, 4-4 kamb., rūsys, plieno konstrukcija. 1-me aukšte nauja gazo karšto vandens šildymo sistema, aukšta pastogė, mūrinis garažas. Tiktai $24,500.

BUTŲ NUOMAVIMAI

BELL - VARPAS REAL ESTATE
GENERAL INSURANCE — NOTARY PUBLIC
5916 So. Western Avenue PRospect 8-2233

MARQUETTE PARK CENTRE
NAUJAS MŪRINIS, 3 mieg., įrengtas rūsys, įmontuota virtuvė, labai geroje vietoje. $23,500.
6 KAMB. namas, arti mokyklos ir bažnyčios. Geras pirkinys už $14,900.
5 KAMB. bungalow ant plataus sklypo. Tiktai $17,500.
VISAI NAUJAS mūrinis, 3 miegamieji, įmontuota virtuvė, apsauga nuo potvynių. $18,900.
RANCH 6 metų mūrinis, 5 kamb. ant 33 pėdų sklypo; šildymas gazu. $17,500.
ELEGANTIŠKAS RANCH, 6 kamb, prie parko, 2 auto garažas, platus lotas. $26,500.
5 KAMB. REZIDENCIJA ir dar 2 kamb. rūsyje, šildymas alyva, garažas. $21,000.
BARGENAS, 6 kamb. mūrinis; blokas nuo parko, naujas šildymas, garažas. $17,900.
GEROJE VIETOJE 4 butų mūr. su lotu. Arti $300 paj. Kaina $22,500.
2 BUTŲ mūrinis, 2 po 6, alyva šildomas, garažas, geros pajamos. Kaina $31,500.
7 KAMB. MŪR. bungalow, karšto vandens alyva šild., garažas. $21,000.
NAUJAS 2 butų mūrinis namas, 1 kamb. rūsyje. Aluminum langai, garažas, geležinė tvora. $36,500.
MŪRINIS, modernus, 2 po 6 kamb. Karšto vandens alyva šildymas, garažas. Tiktai $24,900.
ARTI JAUNIMO CENTRO 2 butų mūrinis, centralinis šildymas alyva, garažas. $21,500.
BRIGHTON PARKE
2 BUTŲ medinis, patogioje vietoje, geras rūsys, tvora, yra garažas. Tvarkingas namas. Už $18,500.
ARTI MOKYKLŲ 5 kamb. medinis, rūsys, garažas. $12,500.
ANT 37 PĖDŲ sklypo pajamų bungalow—6 kmb. 1-me aukšte ir 3 kmb. antrašame rūsyje. Apsauga nuo potvynių, garažas. $21,000.
BLOKAS nuo mokyklos, gražus mūrinis, 2 po 5 kmb., yra rūsys, garažas. $26,900.
PALOS HEIGHTS
RANCH, 6 metų, 6 kamb. mūrinis, karpetai, šildymas alyva, gražus 120 pėdų sklypas, garažas. $23,900.

K. VALDIS REAL ESTATE
2655 W. 69th Street — RE 7-7200 ar RE 7-8534

NAUJAS MŪRINIS 6 kmb. 85-tos ir Vincennes apylinkėje, 30 pėdų sklypas, labai moderniškai įrengtas, tuoj galima užimti. $26,000 arba pasiūlymas.
MŪRINIS 2 po 5 kmb. Centrinis šildymas, garažas, arti lietuviškos mokyklos, Brighton Parke. Reikia skubiai parduoti — $26,000.
MEDINIS 3 butų, 2 po 4 kmb. ir 2 gražūs kambariai pastogėje. Gazo pečiais šildymas. Pajamų $90 ir butas. $13,000.
MŪRINIS BUNGALOW, 6 kmb. ir 2 kmb. sklepe. 39 pėdų sklypas, moderniškas vidus, arti lietuviškos mokyklos. Centr. gazu šildymas.
MŪRINIS 1½ aukšto, 7 ir 5 labai moderniški kmb. Centralinis šildymas, garažas, arti Jaunimo Centro.

ŠIMAITIS REALTY
INSURANCE, NOTARY PUBLIC
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

REAL ESTATE - INSURANCE
NORKUS & ASSOCIATES
2405 West 51st St. WA 5-5030
Vak.: PRospect 8-3579
Uždaryta trečiadienį.

TALMAN REALTY CORPORATION
RE 7-9400
2625 W. 71st Street
Visada naudokitės mūsų teisingu patarnavimu namų pirkime - pardavime bei butu nuomavime.

PARDUODAME, parduodame, malnome įvairaus dydžio namus visur. Parduodame paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.
NORVILA
Real Estate and Builders
2658 West 59th St
PRospect 8-5454.

GERA PAJAMŲ NUOSAVYBĖ — 4 butai, 6, 4 ir 2-2 furnišiuoti. Didelis namas, naujai alumn. apkaltas, daug priedų. Pajamų $270 mėnesiui. Reikia matyti, kad įvertinus. Arti Visitation parapijos. Savininkas. $14,850.
HUdson 7-0133

2 ŠEIMOMS namas, 5-4 kmb. Alyva šildomas, čerpių virtuvė ir maudynė. Apleidžia miestą. Kaina $12,500.
BIshop 7-4096

3 FLATŲ MŪRINIS
Albany Park, 6 kmb. kiekvienas, automatinis alyva garu šildymas, automatinis gazo karštas vanduo, uždari užpakaliniai porčiai. Kaina $36,000.
BRoadway 4-7820

PARDUODAMAS NAUJAS 2 po 5½ kamb. namas, 2 mašinų garažas ir kiti priedai. 5824 So. Maplewood Ave.
GR 6-3376

ĮŠIMTINAS BARGENAS — mūr. 3 flatų, 30th ir Homan apylinkėje, 3-5 kmb. (3 mieg.). Pajamų $170 mėnesiui. Tik $15,900 — $4,000 įmokėti.
SVOBODA Realtor, 3739 W. 26th St.
LAwndale 1-7038